

Biała Służba

W tym roku około 5 tys. pielgrzymów z Ukrainy biorących udział w Światowych Dniach Młodzieży mogło odczuć moc Ducha Świętego podczas spotkań z Ojcem Świętym. Dla druhów i druhen z Hufca «Wołyń» Harcerstwa Polskiego na Ukrainie jak i dla innej «Szarej braci» noszącej mundury harcerskie takie spotkanie to służba Bogu i bliźnim.

Aby uczestniczyć w Światowych Dniach Młodzieży jedna z naszych grup harcerstwa starszego wyjechała do Krakowa 19 lipca, bo właśnie w tym dniu rozpoczęły się kursy KPP (kwalifikowana pierwsza pomoc) dla harcerzy, harcerek i skautów z Polski, Litwy, Ukrainy i innych państw. Kursant musiał mieć ukończone osiemnaście lat i w ciągu sześciu dni nauczyć się wielu rzeczy z zakresu ratownictwa medycznego, zdać testy oraz egzaminy praktyczne. Należało zaświadczanie ratownika. Należało nabyć umiejętność współpracy w zespole czteroosobowym i – co najważniejsze – umieć w nagłych sytuacjach pomóc potrzebującemu, a nawet ratować życie. Szkolenia prowadziła kadra instruktorska z całej Polski: ratownicy medyczni, lekarze i ratownicy Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, Straży Pożarnej, Pogotowia Ratowniczego, Czerwonego Krzyża. Młodszy harcerze, w wieku od 15 do 18 lat, przeszli oddzielny kurs, który obejmował szkolenie z pierwszej pomocy medycznej, łączności, pomocy dzieciom, pomocy podczas wypadków samochodowych itp. Po egzaminach w obu grupach wiekowych zostały utworzone patroly cztero-

osobowe. Następnie odbyły się ponowne szkolenia – już w patrolach, a po otrzymaniu niezbędnego wyposażenia wolontariusze zaczęli pełnić swoje obowiązki.

Biała Służba nierozdzielnie związana była z pielgrzymkami Papieża Jana Pawła II do Polski. W 1979 r. podczas pierwszej pielgrzymki Ojca Świętego do Polski, harcerze i harcerki nie udzielali się w takich służbach, ale byli obecni jako pielgrzymi. Natomiast po wprowadzeniu stanu wojennego i rozwiązaniu Kręgów Instruktorów Harcerskich im. Andrzeja Małkowskiego w Związku Harcerstwa Polskiego, w marcu w 1983 r. rozpoczął działalność zespół na czele z hm. Krzysztofem Krzyżanowskim i hm. Wojciechem Wróblewskim, którzy zamierzali odbudować sieć kontaktów pomiędzy środowiskami dawnych Kręgów Instruktorów Harcerskich. Projekt ten zbiegł się w czasie z czerwową pielgrzymką JPPII do Polski. W porozumieniu harcerzy z Kościołem postanowiono zorganizować harcerską służbę, która została nazwana Białą Służbą.

Złot harcerzy towarzyszący ŚDM, w którym wzięli udział także harcerze Harcerskiego Hufca «Wołyń», swoimi korzeniami sięga roku 1991. Wówczas odbyła się

Біла служба

Цього року близько 5 тис. паломників з України, які брали участь у Світових днях молоді, змогли відчувати силу Святого Духа під час зустрічей зі Святішим Отцем. Для харцерів та харцerek із загону «Волинь» польського харцерства в Україні, як і для іншої «Сірої братії», яка носить мундири харцерів, такі зустрічі – це служіння Богові та ближнім.

Щоб узяти участь у Світових днях молоді, старша група наших харцерів 19 липня виїхала до Кракова, адже саме того дня розпочиналися курси КППД (кваліфікована першої допомоги) для харцерів та скаутів із Польщі, Латвії, України та інших держав. Курсант повинен був мати повних вісімнадцять років, упродовж шести днів навчитися багатьох речей із галузі медичної допомоги, здати тести та практичний екзамен і отримати посвідку рятівника. Потрібно було набути вміння співпраці в чотириособовій групі та – що найважливіше – уміти в раптових ситуаціях допомогти людині й навіть врятувати її життя. Навчання проводили спеціалісти-інструктори з усієї Польщі: медичні рятівники, лікарі та рятівники Добровільної водної служби порятунку, Добровільної гірської служби порятунку, пожежної охорони, Служби порятунку та Червоного Хреста. Молодші харцери, віком від 15 до 18 років, пройшли окремий курс, у який входило навчання з першої медичної допомоги, зв'язку, допомоги дітям, допомоги під час дорожньо-транспортних пригод і т. п. Після екзаменів в обох вікових групах створили чотири-

особові патрулі. Потім відбулися нові тренування – вже в патрулях, а після отримання необхідного обладнання волонтери приступили до своїх обов'язків.

Біла служба була нерозривно поєднана ще з паломництвами Папи Яна Павла II до Польщі. В 1979 р., під час першого візиту Святішого Отця до Польщі, харцерів не задіявали в подібних службах, але вони були присутні як паломники. Натомість після запровадження військового стану й розпуску Кіл харцерських інструкторів імені Анджея Малковського у Союзі польського харцерства в березні 1983 р. розпочав свою діяльність колектив на чолі з Кшиштофом Кшижановським і Войцехом Врублевським, які мали на меті відбудову мережі контактів між середовищами колишніх Кіл харцерських інструкторів. Цей проект збігся в часі з червневим паломництвом Яна Павла II до Польщі. У порозумінні харцерів із Церквою було прийнято рішення організувати харцерську службу, яку згодом назвали Білою службою.

Під час Світових днів молоді відбувся зліт харцерів, у якому взяли участь також і представники харцерського загону «Волинь». Зліт

Папа освятив ікону для Волині

Papież poświęcił obraz dla Wołynia

сторінка 2

Відродили перервану традицію паломництва

Odnowili przerwana tradycję pielgrzymowania

сторінка 3

Прибирання в Тайкурах

Porządkowanie w Tajkurach

сторінка 4

Хочу сюди повернутися

Chcę tu powrócić

сторінка 9

Сім-карти в Польщі потрібно реєструвати

Karty przedpłacone podlegają rejestracji

сторінка 12

pielgrzymka Jana Pawła II, VI Światowe Dni Młodzieży w Częstochowie oraz obchody 80-lecia ruchu harcerskiego. W sierpniu w Olsztynie koło Częstochowy został zorganizowany III Jubileuszowy Zlot 80-lecia Harcerstwa. W jego szczytowym momencie wzięło udział około 6100 skautów, harcerzy oraz około 1000 uczestników Białej Służby. Były to polskie drużyny ze Lwowa, z Grodna i Wilna, oraz skauci z Litwy, Łotwy, Ukrainy i Białorusi. Związek Harcerstwa Polskiego działający poza granicami kraju reprezentowali harcerze z 11 państw. Polskę reprezentowali Związek Harcerstwa Polskiego (rok założenia 1918) oraz Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej.

Zlot 2016 zgromadził około 1500 osób z Polski, Ukrainy, Litwy, Wielkiej Brytanii i Boliwii. Rozlokowali się oni w podobozach Harcerskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, służby porządkowej, Komendy Głównej Zlotu, Rodzin Harcerskich przy ulicy Łojasiewicza za kampusem Uniwersytetu Jagiellońskiego. Ponad 1100 harcerzy i skautów zaangażowało się do pracy w służbie medycznej. Ponad 230 patroli pełniło swoje obowiązki w najbardziej zaludnionych miejscach Krakowa: na Dworcu Głównym, Rynku Głównym, Rynku Małym, placach i ulicach miasta, w kampusie Wydziału Fizycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, na Błoniach oraz w Brzegach. W takim tłumie zawsze ktoś potrzebował pomocy. Niezapomnianym przeżyciem było wyjście na 36-go-

dzinną służbę w Brzegach, gdzie odbywało się «czuwanie» z Papieżem. Harcerze pełnili swoją służbę w odpowiednich sektorach. Cztery patrol z Ukrainy i patrol harcerzy ze Szkocji trafiły do sektora J7. Był on mniej liczny od innych, dlatego harcerze mogli poświęcić swój czas na rozdawanie wody pielgrzymom.

Wielką nagrodą dla harcerzy było słowo «dziękuję» w wielu językach świata. Z harcerzami spotkał się także prezydent RP Andrzej Duda, który skierował do nich słowa podtrzymujące ich na duchu. Za pełnioną służbę podziękował im także Papież Franciszek podczas spotkania z wolontariuszami. Wielkie uznanie o pracy harcerzy wyraził także prezydent Panamy, państwa które w 2019 r. będzie organizować Światowe Dni Młodzieży.

Służba wolontariuszy-harcerzy podczas organizacji ŚDM pokazuje, że przeżycia duchowe, trud i zmęczenie fizyczne to doświadczenia, które przygotowują młodych ludzi do dorosłego życia, a uczestnictwo w takim wydarzeniu otwiera ich serca dla innych i rzeczą jasną staje się, że na zawołanie «Be Prepared» (po angielsku), «Sempre Listro» (po hiszpańsku), «Sii Preparato» (po włosku), «Allzeit bereit» (po niemiecku), «Будь готовий» (po ukraińsku) harcerz zawsze odpowie «Czuwaj».

Aleksander RADICA,
Harcerski Hufiec «Wołyń»
Foto: www.facebook.com / Світовий день молоді

сягає своїм korінням 1991 r. Tоді відбулися паломництво Яна Павла II, Світові дні молоді в Ченстохові та святкування 80-ліття харцерського руху. У серпні в Ольштині поблизу Ченстохови пройшов III ювілейний зліт 80-ліття харцерства. В його кульмінаційному моменті взяли участь близько 6100 скаутів, харцерів та приблизно 1000 учасників Білої служби. Це були польські харцерські дружини зі Львова, Гродна та Вільнюса, а також скаути з Латвії, Литви, України та Білорусі. Союз польського харцерства з-за кордону репрезентували харцери з 11 країн. Польщу представляли Союз польського харцерства (рік заснування – 1918) та Союз харцерства Речі Посполитої.

Зліт 2016 р. зібрав близько 1500 тис. осіб із Польщі, України, Литви, Великобританії та Болівії. Вони розмістилися в таборах Добровільної харцерської служби порятунку, пожежної охорони, головного командування, харцерських родин, що розташувалися на вулиці Лоясевича за корпусом Ягеллонського університету. Більше 110 харцерів та скаутів були задіяні в роботі медичної служби. Понад 230 патрулів виконували свої обов'язки у найлюдніших частинах Кракова: на центральному вокзалі, Головному ринку, Малому ринку, площах та вулицях міста, у корпусі фізичного факультету Ягеллонського університету, на Блонях та у Бжегах. У таких юрмах завжди хтось потребував допомоги.

Незабутньою подією був вихід на 36-годинну службу в Бжегах, де відбувалося чатування з Папою. Харцери несли свою службу у відповідних секторах. Чотири патрулі з України та патруль харцерів із Шотландії потрапили до сектору J7. У цьому секторі було менше людей, ніж в інших, тому харцери могли присвятити свій час роздаванню води паломникам.

Великою нагородою для харцерів було «дякую» багатьма мовами світу. З харцерами зустрівся також президент Польщі Анджей Дуда, який скерував до них слова підтримки. За виконану службу подякував їм також Папа Франциск під час зустрічі з волонтерами. Високо оцінив працю харцерів і президент Панами – країни, яка у 2019 р. організовуватиме Світові дні молоді.

Служіння волонтерів-харцерів під час проведення Світових днів молоді показує, що духовні переживання, труднощі та фізична втома – це досвід, який готує молодих людей до дорослого життя, а участь у такій події відкриває їхні серця для інших. Тому стає очевидним, що на заклик «Be prepared» (англійською), «Sempre Listro» (іспанською), «Sii preparato» (італійською), «Allzeit bereit» (німецькою), тобто українською «Будь готовий», харцер завжди відповість «Чувай!»

Олександр РАДИЦА,
Харцерський загін «Волян»
Foto: www.facebook.com / Світовий день молоді

Папієз Franciszek poświęcił obraz dla Wołynia

Папа Франциск освятив ікону для Волині

Коściół pw. św. Kazimierza w Kazimierce (obecnej Kuźmiwce) został zbudowany w 1629 r. przez Wielkiego Kanclerza Litewskiego Albrechta Stanisława Radziwiłła. Już pod koniec XVII w. świątynia słynęła z cudownego obrazu Matki Boskiej Kazimierzkiej.

Костел Святого Казимира в Казимірці (сучасна назва – Кузьмівка) було збудовано в 1629 р. великим канцлером литовським Альбрехтом Станіславом Радзівілом. Уже наприкінці XVII ст. храм прославився образом Матері Божої Казимирецької.

Ikona była kopią obrazu przywiezionego przez Radziwiłłów z Palestyny do Ołki. Kopię stworzył Antoni Somołowicz z Łucka. Przed cudownym obrazem w Kazimierce modlili się katolicy i prawosławni nawet spoza Wołynia. Świątynia nie mogła pomieścić dużej liczby wiernych, dlatego w 1770 r. została rozbudowana. Wieść o łaskach uzyskanych za pośrednictwem Matki Boskiej Kazimierzkiej rozeszła się na tyle, że przedstawiciele caratu i policji zabraniali prawosławnym wiernym pielgrzymować do cudownego obrazu. Największe odpusty, które odbywały się 15 sierpnia (na Wniebowzięcie NMP) i 8 września (Narodzenie NMP) gromadziły około 20 tys. wiernych!

W latach 30. XX w. kazimierzka parafia z okolicznymi wsiami liczyła ok. 4 tys. wiernych, jednak w czasie II wojny światowej w 1943 r. Kazimierka została spalona przez Niemców, a ukraińscy nacjonaliści zniszczyli kościół. Według niepotwierdzonych doniesień, obraz ocalał i został przeniesiony do cerkwi w Stepaniu. Później władze sowieckie zniszczyły cerkiew, obraz zniknął, a dalsze jego losy są nieznane. Podobnie nie jest znany los ołuckiego oryginału.

Fundacja Dziedzictwa Kulturowego, która od 2013 r. zajmuje się restauracją kolegiaty w Ołyce, kilka lat temu zainicjowała rekonstrukcję obrazu Matki Boskiej Kazimierzkiej. Sam obraz został wykonany przez gdańskiego malarza Tomasza Kucharskiego, a złożoną srebrną sukienkę wykonał krakowski konserwator Tadeusz Galant. W kwietniu b.r. Fundacja zaprezentowała obraz i symbolicznie przekazała go na ręce biskupa Witalija Skomarowskiego, ordynariusza diecezji łuckiej. Wtedy też ogłoszono, że obraz poświęci Papież Franciszek w czasie mszy niedzielnej 31 lipca, na zakończenie Światowych Dni Młodzieży w Krakowie.

Biskup Witalij Skomarowski powiedział: «To symboliczne, że to właśnie w Krakowie, w mieście świętego Jana Pawła II, który odnowił diecezję łucką po upadku Związku Radzieckiego, poświęcony zostanie obraz Matki Bożej».

Światowe Dni Młodzieży, które w tym roku odbywały się w Krakowie w dniach 25–31 lipca, niewątpliwie, stały się dziejowym wydarzeniem

nie tylko dla Polski, ale też dla Europy i całego świata. Wśród licznych akcji zorganizowanych w ramach ŚDM odbyła się również jedna, może nie bardzo widoczna dla ogółu, ale niezwykle ważna dla Wołynia. Po zakończeniu Mszy Rozesłania odprowionej na Campus Misericordiae (łac. Pole Miłosierdzia), i w której uczestniczyło ponad półtora miliona młodych katolików z całego świata, Papież poświęcił obraz Matki Boskiej Kazimierzkiej. Później obraz zostanie umieszczony w Kościele Świętej Trójcy w Ołyce, gdzie biskup łucki Witalij Skomarowski ma powołać Sanktuarium Maryjne. Tak więc oczekujemy na powrót cudownego obrazu!

Anatolij OLICH
Foto: www.pope2016.com

Ikona була копією образу в Олиці, привезеного Радзівілами з Палестини. Копію написав Антоній Сомоловець із Луцька. Образ був чудотворним, тож помолитися до Казимирку прибували католики та православні навіть з-поза Волині. Храм не міг вмістити великої кількості вірян, тому 1770 р. його було розбудовано. Слава про благодаті, отримані за посередництвом Пресвятої Богородиці Казимирецької, була настільки голосною, що царські власті та поліція навіть забороняли православним вірним проводити прощі до чудотворної ікони. Найбільші відпустові свята, які відбувалися 15 серпня (Успіння Пресвятої Діви Марії) та 8 вересня (Народження Пресвятої Діви Марії), збирали до 20 тис. молильників!

У 30-х роках XX ст. Казимирецька парафія з прилеглими селами нараховувала майже 4 тис. вірних, проте під час Другої світової вій-

ни, у 1943 р., Казимирку спалили німці, того ж року українські націоналісти знищили костел. За непідтвердженими даними, образ уцілів і був перенесений до церкви в Степані. Пізніше радянська влада зруйнувала церкву, ікона зникла, і подальша доля її невідома. Так само невідома й доля олицького оригіналу.

Польська Фундація культурної спадщини, яка з 2013 р. провадить реставрацію колегіати в Олиці, кілька років тому ініціювала реконструкцію ікони Матері Божої Казимирецької. Сам образ намалював гданський художник Томаш Кухарський, срібний із позолотою оклад виконав краківський реставратор Тадеуш Гальянт. У квітні цього року фундація презентувала ікону та символічно передала її єпископу Віталію Скомаровському, ординарію Луцької дієцезії. Тоді ж стало відомо, що ікону освятить Папа Франциск під час недільної меси 31 липня, яка завершатиме Світові дні молоді у Кракові.

Владика Віталій зазначив: «Це символічно, що саме у Кракові, місті Святого Яна Павла II, який відновив Луцьку дієцезію після розвалу Радянського Союзу, буде освячено ікону Божої Матері».

Світові дні молоді, які відбувалися цього року у Кракові 25–31 липня, безсумнівно, стали знаковою подією не лише для Польщі, а й для Європи та всього світу. Серед численних заходів, які проводили в рамках СДМ, стався й один, може й не надто помітний для більшості, але надзвичайно важливий для Волині, епізод. Після завершення Меси Розіслання, яка відбувалася на Campus Misericordiae (з лат. – Pole Миросердя) і в якій взяли участь понад півтора мільйона молодих католиків з усього світу, Папа освятив ікону Матері Божої Казимирецької. Згодом ікону розмістять у костелі Пресвятої Трійці в Олиці, де єпископ луцький Віталій Скомаровський планує заснувати богородичний санктарій. Тож очікуємо на повернення чудотворної ікони!

Анатолій ОЛИХ
Foto: www.pope2016.com

Nowa stara tradycja

Tradycja pielgrzymowania czyli wędrówki duchowej w chrześcijańskim świecie jest znana od dawna. Pielgrzymi chodzili do sanktuariów również na Wołyniu. Wierni parafii rzymskokatolickiej Świętych Piotra i Pawła w Łucku spróbowali odnowić tę przerwana tradycję – w niedzielę 7 sierpnia odbyła się pierwsza piesza pielgrzymka z Łucka do Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Kiwercach.

Dawniej na Wołyniu pielgrzymki katolickie organizowano do wielu miejsc, gdzie znajdowały się cudowne obrazy: do Klewania, Mielnicy, Zaturzec, Boremla, Dederkał, Drużkopola, Lubomla... Kiwerc nie było na tej liście, ponieważ Sanktuarium Bożego Miłosierdzia zostało ustanowione przez byłego administratora apostolskiego diecezji łuckiej, biskupa Stanisława Szyrokoraдиuka dopiero w 2014 r. Tradycji pielgrzymowania do tej świątyni też nie było. Łuccy katolicy postanowili odbyć taką pielgrzymkę w Roku Bożego Miłosierdzia. Ja również dołączyłem do grona pątników.

Wyszlismy z katedry o ósmej rano po błogosławieństwie biskupa Witalija Skomarowskiego. W nielicznej kolumnie (zgromadziło się w niej 22 osoby) przeszliśmy od katedry przez targ i Głuszc do Memorialu. Tutaj ks. Wasyl Plachotka, kapelan pielgrzymki, odprawił krótkie nabożeństwo koło grobu Wasyla Mojseja i wyruszyliśmy dalej.

Pogoda sprzyjała wędrówce. Ważne, że nie było upału, który od kilku tygodni dokuczał mieszkańcom Wołynia. Po drodze śpiewaliśmy pieśni religijne, modliliśmy się w intencji Ukrainy oraz w intencjach osobistych. Ciekawa była reakcja mieszkańców Łucka, którzy nie przyzwyczajeni do podobnych wydarzeń, przyjmowali nas przyjaźnie. Pielgrzymom towarzyszyła policja, która odprowadziła bezpiecznie grupę za miasto. Tam podziękowaliśmy policjantom za opiekę i poszliśmy polnymi i leśnymi drogami, przez

Przyluckie i Sapogowe w kierunku Kiwerc. Po drodze nasza grupa powiększyła się do 27 osób. Najmłodszy pielgrzym, który jeszcze nie ukończył trzech lat, szedł trochę pieszo lub jechał w swoim wózku. Świeciło słońce, ale upału nie było – po prostu idealne warunki!

Ludziom, którzy nigdy nie uczestniczyli w pielgrzymowaniu może się wydawać, że to jest taka nudna wędrówka, w czasie której uczestnicy tylko się modlą. To nieprawda: podczas pielgrzymki jest czas i na modlitwę, i na odpoczynek, i na rozmowy. W czasie postojów poznawaliśmy się nawzajem, żartowaliśmy, dzieliliśmy się zarówno chlebem, jak też swoimi wrażeniami. Piękna wołyńska przyroda – niebo z chmurami, lasy, łąki z kwiatami – to wszystko dodawało nam siły i wprawiało w dobry nastrój.

Nawet nie zauważyliśmy, jak przeszliśmy te niepełne 20 kilometrów. Potem był odpoczynek pod kościołem i o 15 godzinie, czyli w godzinie Bożego Miłosierdzia, biskup Witalij Skomarowski odprawił uroczystą Mszę. Po tym, jak otrzymaliśmy Boże błogosławieństwo i podziękowaliśmy Bogu Ojcu, z nowymi siłami i entuzjazmem wróciliśmy do swoich domów. Mam nadzieję, że ta pielgrzymka stanie się tradycją i oczekujemy, że w następnym roku do Kiwerc wyruszy więcej osób.

Anatoli OLICH
Foto autora

Нова стара традиція

Традиція паломництва або ж прощі здавна znana у християнському світі. Ходили прочани до святих місць і на Волині. Спробували відродити цю перервану традицію віряни римо-католицької парафії Святих Апостолів Петра і Павла у Луцьку – в неділю, 7 серпня, відбулося перше піше паломництво з Луцька до санктварія Божого Милосердя у Ківерцях.

Колись на Волині католицькі прощі ходили до досить багатьох місцевостей, де знаходилися чудотворні ікони: до Клевана, Мельниці, Затурець, Боремя, Дедеркал, Дружкополя, Любомля... Ківерець у цьому переліку не було, оскільки санктварій Божого Милосердя установив тодішній апостольський адміністратор Луцької дієцезії, єпископ Станіслав Широкоградюк лише у 2014 р. Тобто традиції паломництва до цього храму теж, відповідно, не було. «Але чому б не спробувати провести таку прощу в рік Божого Милосердя?» – подумали луцькі католики й організували паломництво. Вирішив взяти участь у ньому і я.

Виходили ми з кафедрального собору о 8 годині зранку після благословення єпископа Віталія Скомаровського. Невелика наша колона (а назбиралося нас 22 чоловіки) пройшла від собору через базар та Глушець до меморіалу. Там отець Василь Плахотка, капелан паломництва, провів короткий молебень біля могили Василя Мойсея, і ми вирушили далі.

Погода була просто чудова: спочатку трохи накрапав дощик, але не було спеки, яка вже кілька тижнів у буквальному сенсі цього слова допікає волинянам. Дорогою ми співали релігійних пісень, молилися за Україну та за здійснення особистих намірів. Цікаво було спостерігати реакцію лучан, які не звикли до таких заходів, але ця реакція була доброзичливою. Паломницьку колону супроводив ав-

томобіль поліції, ми попрощалися й подякували їм уже за Луцьком.

Потім польовими та лісовими дорогами через Прилуцьке та Сапогове ми пішли до Ківерець. Дорогою наша колона збільшилася вже до 27 чоловік. Наймолодший паломник із нашої групи, якому не сповнилося й трьох років, йшов і власними ніжками, і їхав у дитячому візку. Розпогодилося, світило сонце, проте занадто жарко не було – просто ідеальні умови!

Людям, які не ходили в паломництва, може здаватися, що це така собі нудна хода, в якій тільки моляться. Це неправда: в паломництві є час і на молитву, і на відпочинок, і на спілкування. На привалах ми знайомилися, жартували, ділилися як хлібом, так і своїми враженнями. Гарна волинська природа – небо з хмарами, ліси, луки у квітах – все це додавало нам гарного настрою і сил.

Якось навіть непомітно для себе ми пройшли цих неповних 20 кілометрів. Потім був відпочинок під костелом і о 15 годині, тобто в годину Божого Милосердя, єпископ Віталій Скомаровський відправив урочисту месу. Отримавши Боже благословення і подякувавши Богові Отцеві, ми з новими силами та настиною поверталися до своїх домів. Маємо надію, що це паломництво стане традиційним, і очікуємо, що наступного року до Ківерець нас піде більше!

Анатолій ОЛІХ
Фото автора

Стипендіальна програма «Gaude Polonia»

Національний центр культури у Варшаві оголошує конкурс на отримання піврічної стипендії у Польщі в рамках стипендіальної програми Міністра культури і національної спадщини Республіки Польща «Gaude Polonia». Програма «Gaude Polonia» направлена на молодих митців і перекладачів польської літератури з країн Центрально-Східної Європи.

Стипендіальна програма триватиме в Польщі з 1 лютого до 31 липня 2017 р. Відбір стипендіатів відбудеться шляхом конкурсу. Кандидат повинен володіти польською мовою, щонайменше на початковому рівні. Заявки про участь у програмі прийматимуть до 15 жовтня 2016 р.

Необхідні документи:

- заявка про надання стипендії;
- 2 рекомендації від осіб – визначних постатей в обраній галузі;
- портфоліо в паперовому вигляді або на диску CD/DVD.

Заявки можна подавати в Польському Інституті у Києві (вул. Б. Хмельницького, 29/2, оф. 17, 01-030 Київ) та безпосередньо

в Національному центрі культури у Варшаві (ul. Płocka 13, 01-231 Warszawa).

Детальний регламент програми доступний на сторінці: <http://nck.pl/dokumenty-3/>

Додаткову інформацію про програму також можна отримати у Національному центрі культури у Варшаві (тел.: +48-22-21-00-121, e-mail: bogumila.berdychowska@nck.pl).

Джерело: Польський Інститут у Києві

для молодих митців
і перекладачів

Porządkowanie w Tajkurach

Wolontariusze ze Stowarzyszenia «Wołyń – Pamiętamy» (Kazimierz Dolny) i Centrum Kulturalno-Edukacyjne imienia Tomasza Oskara Sosnowskiego (Równe) razem z miejscowymi posprząтали teren dookoła kościoła pw. Św. Wawrzyńca i stary polski cmentarz w Tajkurach.

Barokowy kościół Św. Wawrzyńca w Tajkurach koło Równego został wybudowany w 1710 r. Jego bryła została zwieńczona sklepieniem krzyżowym na podprężnych łukach. Pod nawą i bocznymi kaplicami położone są krypty. Przy północno-wschodnim narożniku świątyni znajduje się brama. Ołtarz niegdyś był zdobiony dużą liczbą kolumn i drewnianymi rzeźbami. Starsi mieszkańcy dotychczas pamiętają, jak brzmiały kościelne organy. Kościół był czynny do 1943 r. W czasie okupacji sowieckiej świątynia została zdewastowana i zamieniono ją na magazyn zboża. Obecnie budowla znajduje się w ruinie, zachowała się jednak dzwonnica bez dzwonów. Wolontariusze postanowili zebrać środki na zamocowanie na niej dzwonu.

Porządkowali również stary polski cmentarz, na którym zachowało się około 50 nagrobków z XIX i XX w., wykonanych głównie z piaskowca, rzadziej z granitu, żeliwa czy betonu i jeden nagrobek z białego marmuru. W starszej części cmentarza znajdują się również ruiny kaplicy. Wolontariusze oczyścili przejście do kaplicy z drzew i krzewów.

Koło krzyża postawionego przy wejściu na cmentarz odbyła się modlitwa, której przewodniczył ksiądz dziekan kościoła Św. Piotra i Pawła w Równem Władysław Czajka. Razem z wolontariuszami znicz zapaliła przewodnicząca Rady Wiejskiej w Tajkurach Walentyna Muzyczka. Wo-

lontariusze ze Stowarzyszenia «Wołyń – Pamiętamy» na czele z Henrykiem Kozakiem obiecali, że jeszcze niejednokrotnie przybędą z pomocą w odnawianiu zapomnianych zabytków Wołynia.

Jarosław KOWALCZUK,
Centrum Kulturalno-Edukacyjne
imienia Tomasza Oskara Sosnowskiego

Прибирання в Тайкурах

Волонтери з організації «Волинь – пам'ятаємо» (Казімеж-Дольний) та Культурно-просвітницького центру імені Томаша Оскара Сосновського (Рівне) разом із місцевими мешканцями впорядкували територію навколо костелу Святого Лаврентія та старовинний польський цвинтар у Тайкурах.

браму. Вівтар колись було оздоблено великою кількістю колон та дерев'яними скульптурами. Місцеві старожили досі пам'ятають, як звучав костельний орган. Костел діяв до 1943 р. Під час радянської окупації храм спалювали й пограбували, там розмістили зерносховище. Нині костел зруйновано, проте зберіглася дзвіниця, і громадські організації планують зібрати кошти, щоб установити на ній дзвін.

Волонтери прибрали також старовинний польський цвинтар. Там збереглися близько 50 надгробків XIX і XX ст., зроблених переважно з піщаника, рідше з граніту, чавуну або бетону й один із білого мarmuru. У старішій частині цвинтаря знаходяться також руїни каплиці. Волонтери розчистили прохід до каплиці від дерев і кущів.

Біля хреста, поставленого при вході на кладовище, ксьондз-декан костелу Святих Петра і Павла в Рівному Владислав Чайка провів молитву. Разом із волонтерами лампадки запалила голова Тайкурської сільської ради Валентина Музичка. Представники громадської організації «Волинь – пам'ятаємо» на чолі з Генриком Козаком пообіцяли, що ще не одnorазово придуть допомогти у відновленні забутих культурних пам'яток Волині.

Ярослав КОВАЛЬЧУК,
Культурно-просвітницький центр
імені Томаша Оскара Сосновського

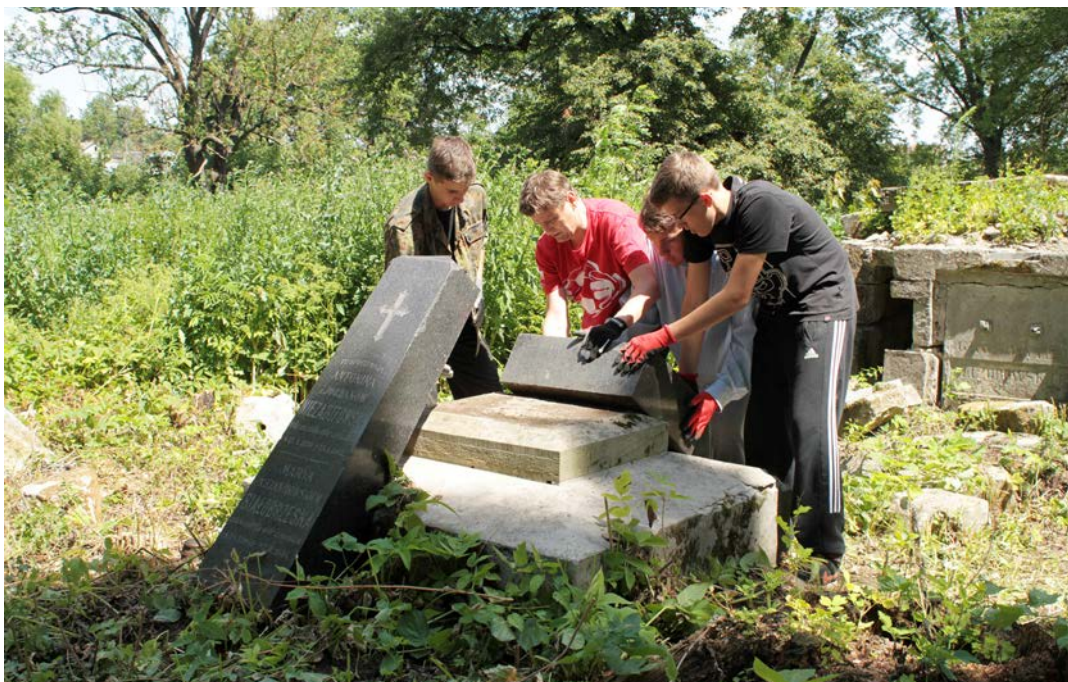
Костел Святого Лаврентія в Тайкурах Рівненського району, побудований у 1710 р., належить до групи пам'яток раннього бароко. Його було перекрито оригінальною системою хрещатих склепін та підпружних арок. Під навою і бічними раменами розташовано крипти, увійти до яких можна із середини приміщення. Біля північно-східного рогу муру розміщено

Cenna lekcja historii

Wolontariusze z Polski ratują katolickie cmentarze w Zbarażu i Berezowicy Małej. Jak sami podkreślają – ważne jest, że ich praca przynosi korzyść.

Zbarska katolicka nekropolia – jedna z największych na terenie Ukrainy Zachodniej i największa wśród tych, którą porządkowali wolontariusze w ramach akcji «Mogilę pradiada ocal od zapomnienia»: na powierzchni ponad 2 ha znajduje się 2 tys. nagrobków z XIX i XX wieku. Grupa wolontariuszy też jest szczególna. Składa się z nauczycieli, uczniów i absolwentów Gimnazjum nr 25 imienia Władysława Kopalińskiego we Wrocławiu. Liderem grupy jest Danuta Kraśnicka. Opiekunowie opowiadają, że dwa lata wcześniej ich grupa liczyła 14–16 osób, a w tym roku już 20, chociaż ochotników było więcej. «Musielimy odmawiać – mówi Dariusz Hurkała, jeden z opiekunów grupy – więcej nie zmieściłoby się w autobusie. Część ochotników ma kresowe korzenie. Ta młodzież, która wyjeżdżała po raz pierwszy, czasem jechała z ciekawości, chcąc poznać miejsca, gdzie mieszkali ich przodkowie, a często dlatego, że ktoś im ciekawie opowiedział o akcji. Praca na cmentarzu pozwoliła im spojrzeć inaczej na sprawę. Oni często podkreślają, że ta praca dała im wiele satysfakcji, bo mają poczucie, że zrobili coś użytecznego. Ponadto, była to ważna lekcja patriotyzmu, która przyniosła korzyści i dla kraju, i dla społeczności lokalnej». Zdaniem Dariusza Hurkały, oprócz widocznych, materialnych skutków, takie wizyty nie tylko kształtują charakter młodzieży i świadomość historyczną, ale również przyczyniają się do nawiązywania nowych znajomości z rówieśnikami z Ukrainy. «Miejscowa ludność i władze są bardzo przychylnie dla wolontariuszy – w tym roku około 50 mieszkańców Zbarażu przez cały dzień pomagało porządkować cmentarz» – dodał Dariusz Hurkała.

Grupa wolontariuszy od dwóch lat przyjaźni się z Polonijnym Stowarzyszeniem Kulturalno-Oświatowym w Tarnopolu, którego członkowie także dołączają się do akcji porządkowania zba-

raskiej nekropolii. Stowarzyszenie organizuje dla wrocławskiej młodzieży wycieczki po Tarnopolu w celu zapoznania jej z historią i teraźniejszością miasta.

Akcja «Mogilę pradiada ocal od zapomnienia» – to nie tylko sprzątanie cmentarza. To wychowanie młodzieży na prawdziwych wartościach, to najlepsza z możliwych lekcji historii i kultury, przyjaźni i porozumienia.

Maryna WOJNOWA,
Polonijne Stowarzyszenie Kulturalno-Oświatowe
w Tarnopolu

Найкращий урок історії

Волонтери з Польщі рятують католицькі цвинтарі в Збаражі та Малій Бerezовиці. Як самі підкреслюють, для них важливо те, що їхня робота приносить користь.

один з лідерів групи, – більше не помістилось би в автобус. Частина волонтерів має «кресове» коріння. Та молодь, яка виїжджала перший раз, частково їхала з цікавості, хотіла пізнати місця, де жили їхні предки, частково тому, що хтось їм захопило розповідь про акцію. Робота на цвинтарі дозволила їм по-іншому поглянути на справу. Вони часто підкреслюють, що отримали величезне задоволення, бо зробили щось безоплатно, але це була важлива, патріотична справа, яка принесла користь і Батьківщині, і місцевій спільноті». Ця праця, за словами Даріуша Гуркала, окрім видимого, матеріального, результату, має також виховний ефект, бо такі виїзди не лише формують характер молоді та її історичну свідомість, але й допомагають зав'язувати нові знайомства з ровесниками в Україні. «Місцеве населення й міська влада у свою чергу дуже прихильно ставляться до волонтерів. У цьому році близько 50 мешканців Збаража допомагали протягом одного дня прибирати цвинтар», – додав Даріуш Гуркала.

Волонтерська група уже два роки приїжджує з Тернопільським культурно-просвітницьким полонійним товариством, учасники якого також долучаються до акції впорядкування кладовища. Товариство вже проводить екскурсії Тернополем для волонтерів із Wrocław, щоб ознайомити молодь з історією та сьогоденням міста.

Акція «Могилу прadiada врятувати від забуття» – це не просто прибирання цвинтаря, це процес значно глибший за своєю суттю, ніж здається на перший погляд. Це виховання молоді на справжніх цінностях, найкращий із можливих уроків історії та культури, дружби та взаєморозуміння.

Марина ВОЙНОВА
Тернопільське культурно-просвітницьке
полонійне товариство

Зbarsька католицька nekropolia – одна з найбільших на території Західної України та з-поміж тих, які впорядковують волонтери акції «Могилу прadiada врятувати від забуття»: на площі в понад 2 га знаходяться 2000 надгробків XIX і XX ст. Та й сама волонтерська група особлива. Вона складається з педагогів, учнів і випускників гімназії № 25 імені Владислава Копалинського у Wrocław. Лідер групи – Данута Красніцька. Опікуни розповідають, що в попередні два роки їхня група нараховувала 14–16 осіб, а в цьому році – вже 20, хоча охочих було більше. «Мусли відмовляти, – говорить Даріуш Гуркала,

Patriarcha Podola

Historia Wołynia i Kościoła Katolickiego na Ukrainie w latach 40. minionego wieku jest ściśle związana z postacią ks. Antoniego Chomickiego. Był to jeden z nielicznych duchowych, który nie tylko ocalał w wojennej zawierusze, ale także pozostał w ZSRR i doczekał się jego upadku.

Urodził się w 1909 r. we wsi Samulki Duże, położonej obecnie w województwie podlaskim, w powiecie bielskim, w gminie Wyski. Po ukończeniu Niższego Seminarium Duchownego w 1930 r., zdał maturę we Włodzimierzu Wołyńskim. Pięć lat później otrzymał święcenia kapłańskie. Poprzedziły je studia w Łucku, w Wyższym Seminarium Duchownym. Święcenia otrzymał z rąk bp. Stefana Walczykiewicza. Został skierowany na parafię do Równego, gdzie pracował przez dwa lata.

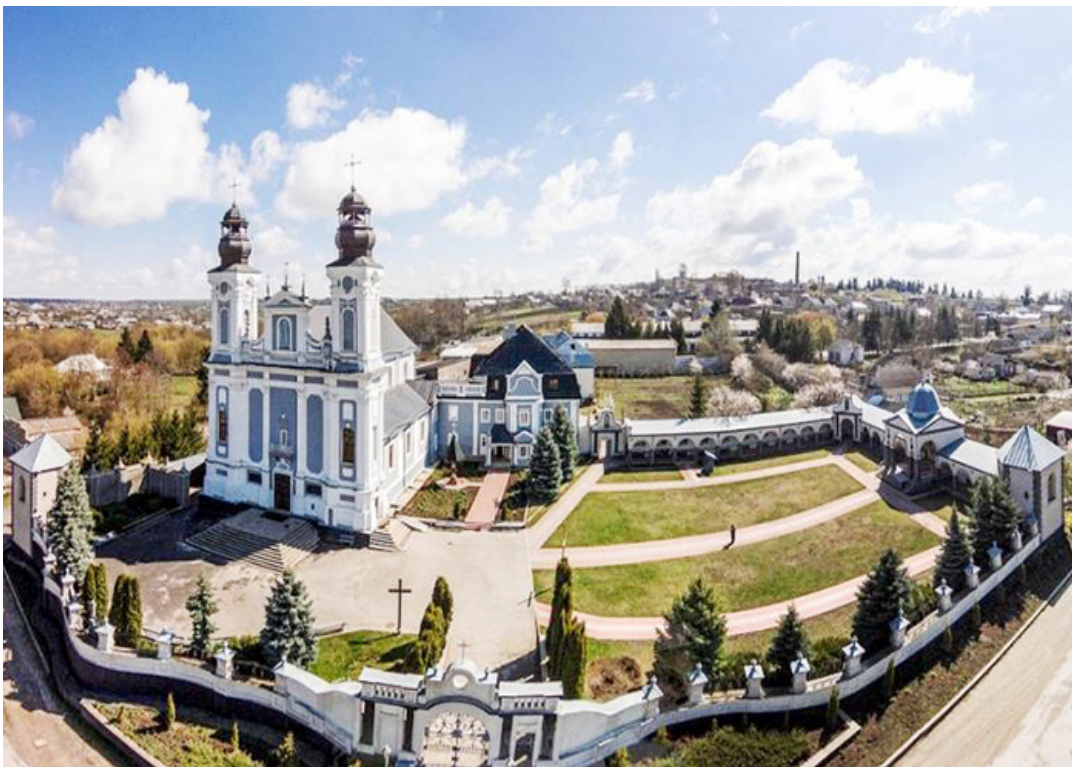
Następnie bp Adolf Szeląg mianował ks. Antoniego na proboszcza parafii w Klesowie. Dzisiaj jest to osiedle typu miejskiego w rejonie sarnieńskim obwodu rówieńskiego, liczące ponad 4,5 tys. mieszkańców. Polaków tu niewiele i jest to najmniej liczna parafia na wołyńskim Polesiu. W czasach II wojny światowej był to ważny punkt polskiej samoobrony na Wołyniu. W okresie, kiedy tworzyła się Armia Krajowa, ks. Antoni Chomicki został dowódcą odcinka bojowego w Klesowie pod nazwą «Rybacka przystań». Sam posługiwał się pseudonimem «Roch». Jesienią 1942 r. na Wołyń został oddelegowany Władysław Kochański (pseudonimy «Wujek», «Bomba»), oficer, który miał objąć dowództwo na odcinku Kowel–Sarny w ramach operacji «Wachlarz». Prawdopodobnie w tym czasie do walki zbrojnej dołączył ks. Antoni, nie tylko jako kapelan żołnierzy, ale także jako jeden z dowódców. Kolejnym zadaniem, które wykonał ks. Chomicki było stworzenie szpitala dla rannych żołnierzy AK. Placówka medyczna obsługiwała oddziały znajdujące się w 1943 r. pod dowództwem Władysława Kochańskiego. Pomagała także Zgrupowaniu Partyzanckiemu «Jeszcze Polska nie zginęła» pod dowództwem Roberta Satanowskiego, które działało w strukturach radzieckiej partyzantki. Ta współpraca uratuje księdzu życie po wojnie, o czym niżej napiszemy.

W 1943 r. Klesów stał się miejscem schronienia polskich uchodźców. Obszar ten był pod ochroną samoobrony, którą dowodził Józef Krakowiak. Chociaż o roli ks. Antoniego w tej akcji nikt nie pisze, to można przypuszczać, że był w nią zaangażowany. W miejscowości ukrywano nie tylko Polaków, ale i Żydów. Tysiące rodaków z Wołynia zbierano tu i pod osłoną samoobrony przerzucono za granice Wołynia. Za tę działalność ksiądz otrzymał Krzyż Walecznych.

Pod koniec 1943 r. Władysław Kochański został aresztowany przez radzieckich partyzantów. Wysłano go najpierw do Moskwy, a następnie zesłano na Kamchatkę. Do kraju wrócił tuż po śmierci Stalina.

Po zajęciu terenów przez Armię Czerwoną, tropiono i zabijano każdego, kto był w jakikolwiek sposób związany z AK. 6 lutego 1945 r. został aresztowany za działalność w strukturach powstańczych i ks. Chomicki. Głównym argumentem śledztwa były fakty zaopatrzenia przez księdza oddziałów AK pod dowództwem Władysława Rydzewskiego «Kobusa» w 1943 r. Śledztwo trwało rok. 6 lutego 1946 r. za zamkniętymi drzwiami ks. Antoni Chomicki został skazany na 10 lat obozów syberyjskich. Uratowała go interwencja enkawudystów z oddziału specjalnego «Zwycięzcy», którzy zwrócili się do władz z prośbą o skasowanie wyroku.

O sposobie wyroku z radziecką partyzantką pozostała informacja w ramach śledztwa prowadzonego po wojnie. W archiwum SBU Ukrainy w Równem znajdują się akta jego sprawy (Archiwum Uprawnienia SBU w Równem, sp. P-54), w których zachowały się dokumenty o prześladowaniu księdza w czasach ZSRR. Jest tu zeznanie zastępcy dowódcy oddziału niejakiego Koczetkowa, który pisze: «Byłego księdza z miejscowości Klesowo Chomickiego Antoniego s. Józefa osobiście nie znam, czyli osobiście się z nim nie spotykałem, jednak posiadam informację, że były mieszkańiec rejonu klesowskiego Łysakowski Waczesław s. Oleksandra, który był powiązany z naszym oddziałem partyzanckim, wykorzystywał księdza Chomickiego na nasze polecenie. Na przykład, w 1942 r. Łysakowski regularnie otrzymywał od Chomickiego dane wywiadu wojskowego, w szczególności o obecności i uzbrojeniu niemieckiego garnizonu w m. Klesowo, które przekazywał nam i mnie osobiście. W tymże roku na nasze polecenie Chomicki prze-

kazał nam przez Łysakowskiego niektóre przedmioty damskiego użytku, z których skorzystał nasz wywiadowca-radiotelegrafista, skierowany przez nas w głęboki niemiecki tył dla wykonania zadań specjalnych. Od Chomickiego Łysakowski otrzymał i przekazał nam akwarelowe farby i kolorowe ołówki, potrzebne w jednostce dla montażu radzieckich hasła i plakatów».

Po zwolnieniu z obozu ks. Antoni Chomicki otrzymał zakaz zamieszkania na Wołyniu i przeniósł się na Podole. Jako duszpasterz pracował kilka lat w Połonnem, a od 1955 do 1958 r. w Szarogrodzie. Od 1958 r. i do śmierci przebywał na parafii w Murafie, obecnie znajdującej się w rejonie szarogrodzkim obwodu winnickiego.

Zmarł w 1993 r., doczekawszy upadku reżimu komunistycznego. Kościół parafialny w Murafie nigdy nie został zamknięty dla ludzi, a on sam nie przestawał działać jako duszpasterz, nawet w najcięższych czasach dla Kościoła Katolickiego w ZSRR. Ks. Antoni Chomicki obsługiwał m.in. Kijów, Winnicę, Bar, Szarogrod, Kamieniec Podolski i inne miejscowości i mimo braku tytułu biskupiego był traktowany przez ukraińskich katolików jako patriarcha Podola.

Jan MATKOWSKI
Foto: wikipedia.org, vlasno.info

Патріарх Поділля

Історія Волині й Римо-католицької церкви в Україні 40-х рр. минулого століття тісно пов'язана з фігурою отця Антонія Хомицького. Це був один із небагатьох священиків, які не тільки пережили буремні роки війни, а й залишилися в СРСР і дочекалися його розпаду.

заклад обслуговував підрозділи, які знаходилися в 1943 р. під керівництвом Владислава Коханського. Заклад допомагав також партизанському угрупованню «Jeszcze Polska nie zginęła» під командуванням Роберта Сатановського, яке діяло в структурах радянського партизанського руху. Ця співпраця після війни врятує священикові життя, про що йдеться далі.

У 1943 р. до Клесова втікали польські біженці. Ця територія перебувала під захистом самооборони, якою командував Юзеф Краков'як. Хоча про роль отця Антонія в цій акції ніхто не пише, можна припустити, що він був причетний до неї. В селі переховувалися не лише поляки, а й євреї. Тисячі поляків із Волині збиралися там. Під захистом самооборони їх перекидали за межі Волині. За цю діяльність священик отримав Хрест Хоробрих.

Наприкінці 1943 р. Владислава Коханського заарештували радянські партизани. Спочатку його відправили в Москву, а потім заслали на Камчатку. На Батьківщину він повернувся відразу після смерті Сталіна.

Після окупації Волині Червоною армією радянська влада переслідувала та вбивала всіх, хто був якимось чином пов'язаний з АК. 6 лютого 1945 р. за діяльність у підпільних структурах заарештували й отця Антонія Хомицького. Основним аргументом слідства були факти про те, що священик забезпечував усім необхідним відділи АК під командуванням Владислава Ридзевського, «Кобуса», в 1943 р. Слідство тривало рік. 6 лютого 1946 г. за зачиненими дверима отця Антонія Хомицького засудили до 10 років сибірських таборів. Його врятувало втручання енкаведистів зі спецпідрозділу «Переможці», які звернулися до влади з проханням скасувати вирок.

Про співпрацю священика з радянськими партизанами залишилися інформація, яку збирали в рамках слідства, проведеного після війни. В архіві СБУ України в Рівному знаходиться його справа (Архів управління СБУ в Рівненській області, спр. П-54), в якій збереглися документи про переслідування священика за радянських часів. Там можна знайти зізнання заступника командира відділу Кочеткова, який пише: «Колишнього священика з Клесова Антона Йосиповича Хомицького я особисто не знаю, тобто особисто з ним не зустрічався, але мені відомо, що колишній житель Клесівського району Лисаковський В'ячеслав Олександрович, який був пов'язаний із нашим партизанським загonom, використовував ксьондза Хомицького за нашим завданням. Наприклад, у 1942 р. Лисаковський регулярно отримував від Хомицького дані військової розвідки, зокрема про присутність і озброєння німецького гарнізону в Клесові, які він передавав мені особисто. У тому ж році за нашим завданням Хомицький передав нам через Лисаковського деякі жіночі предмети, якими скористався наш розвідник-радист, направлений у глибокий німецький тил для виконання спеціальних завдань. Від Хомицького Лисаковський отримав і передав нам акварельні фарби й кольорові олівці, необхідні в загоні для оформлення транспарантів із радянськими гаслами та плакатів».

Після звільнення з табору отцеві Антонію Хомицькому заборонили жити на Волині, тому він переїхав на Поділля. Як священик він кілька років працював у Полонному, а з 1955 до 1958 р. – у Шаргороді. З 1958 р. і до самої смерті він був настоятелем парафії в селі Мурафі Шаргородського району Вінницької області.

Отець помер у 1993 р., дочекавшись падіння комуністичного режиму. Парафіяльний костел в Мурафі ніколи не був закритий для людей, а сам він продовжував працювати священиком навіть у найважчі часи для католицької Церкви в Радянському Союзі. Отець Антоній Хомицький опікувався вірянами із Києва, Вінниці, Бара, Шаргорода, Кам'янця-Подільського та інших сіл і міст. Незважаючи на те, що він відмовився від прийняття священства єпископа, українські католики називали його патріархом Поділля.

Ян МАТКОВСЬКИЙ
Фото: wikipedia.org, vlasno.info

Ocaleni od zapomnienia: Stanisław Bąk

Повернуті із забуття: Станіслав Бонк

W poprzednim numerze rozpoczęliśmy cykl szkiców biograficznych o członkach powiatowego ośrodka Związku Walki Zbrojnej – 2, zorganizowanego w Zdobunowie na bazie Szarych Szeregów. Nasz kolejny szkic jest poświęcony nauczycielowi Stanisławowi Bąkowi – przewodniczącemu polskiego podziemia antysowieckiego na Ziemi Zdobunowskiej.

Представione w tym artykule informacje uzyskaliśmy z akt sprawy archiwalno-sledczej Stanisława Bąka, która obecnie jest przechowywana w Archiwum SBU w Obwodzie Rówieńskim.

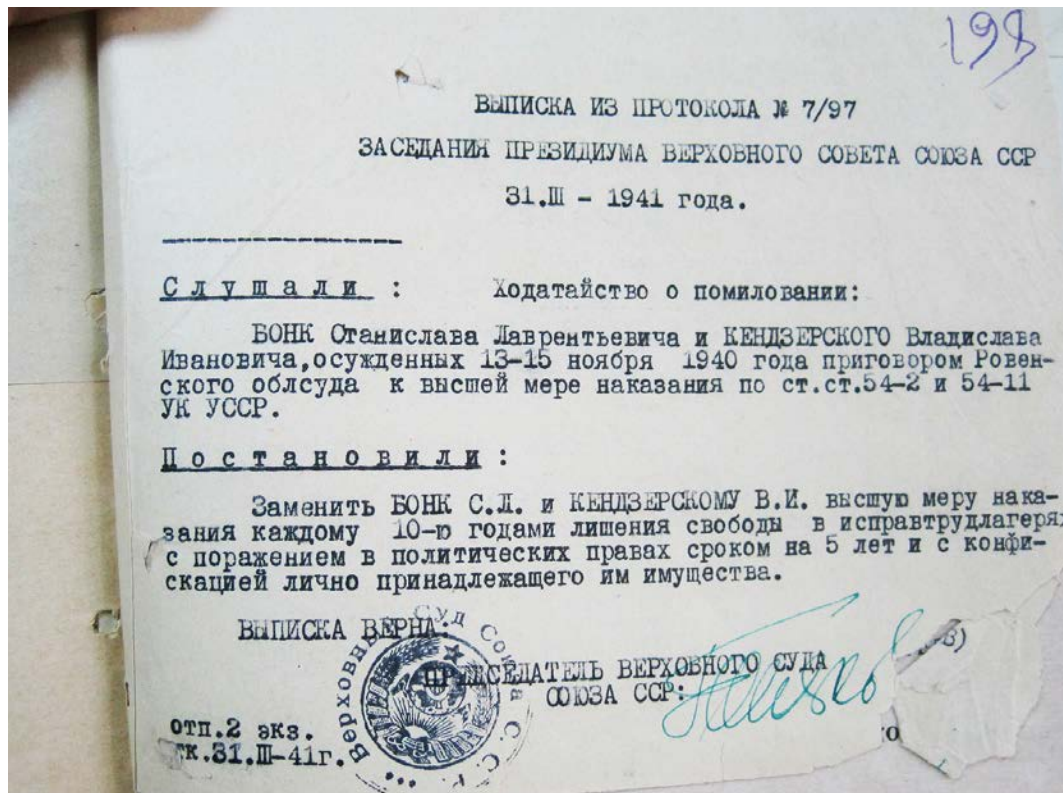
Stanisław Bąk urodził się we wsi Aleksandrów Duży powiat kielecki w wielodzietnej rodzinie Wawrzyna (syn Jakuba, ur. w 1883 r.) i Józefy (córka Szymona, ur. w 1890 r.). Wiadomo, że w 1927 r. ukończył seminarium nauczycielskie, a od 15 lipca 1928 do 9 lutego 1929 r. uczył się w szkole podchorążych, skąd został zwolniony z powodu choroby. W 1929 r. Stanisław został członkiem Związku Nauczycielstwa Polskiego. Pracując w rzemieślniczej szkole w Zdobunowie, a następnie w szkole powszechnej, dołączył do harcerskiej organizacji. W 1937 i częściowo w 1938 r. młody nauczyciel kontynuował naukę na uniwersytecie pedagogicznym. Według Stanisława, na początku II wojny światowej cała jego rodzina znalazła się na terenach okupowanych przez nazistów: bracia Czesław (ur. w 1933 r.) i Zenobia (ur. w 1921 r.) i Józef (ur. w 1923 r.) mieszkali z ojcem we wsi Długa Wola, siostra Maria (ur. w 1909 r.) mieszkała we wsi Ciemienica. Najstarszy brat Jan (ur. w 1911 r.), jak twierdził Stanisław, przebywał w niewoli niemieckiej, ponieważ był podporucznikiem Wojska Polskiego.

Stanisław mieszkał razem z żoną Heleną (córka Adolfa, ur. w 1912 r.) i niepełnoletnimi córkami Elізą Bogusławą (ur. w 1933 r.) i Zenobią (ur. w 1936 r.) w Zdobunowie przy ulicy Lermontowa 19. Po nadejściu władz sowieckich otrzymał obywatelstwo sowieckie, został wpisany na listę kadry wojskowej i kontynuował swoją działalność pedagogiczną w reformowanej oświacie jako nauczyciel szkoły średniej.

Stanisław Bąk był związany z działającą na Rówieńszczyźnie organizacją Szare Szeregi, która powstała w środowisku harcerzy i ZWZ–2.

W styczniu 1940 r. ze Lwowa przybył do niego jego były uczeń (nazwisko na razie jest dla nas nieznane) i poinformował Stanisława, że znany mu aktywny uczestnik ruchu harcerskiego Leopold Adamcio prosi go o przybycie do Lwowa w sprawie prywatnej. Jak już wiemy, Stanisław Bąk nie mógł wybrać się w tę podróż i zamiast niego pojechał Henryk Sokołowski. Otrzymał on od Adamcia Instrukcję Nauczycielską dotyczącą prowadzenia agitacji propolskiej wśród Polaków, uczniów szkół i nauczycieli, którą ten po powrocie przekazał na ręce Stanisława Bąka. Leopold Adamcio znał Stanisława z czasów wspólnej pracy z polską młodzieżą w Związku Harcerstwa Polskiego i dlatego uważał, że jest on zdolny do zorganizowania nie tylko swoich uczniów, ale też do tego, żeby dowodzić Szarymi Szeregami na Wołyniu. Z tej propozycji przekazanej przez Henryka Sokołowskiego Stanisław zrezygnował. Jak potem sam twierdził, nic nie uczynił w celu założenia ośrodka Szarych Szeregów w powiecie zdobunowskim. Jednak po aresztowaniu na jednym z przesłuchań więzień zdradził sam siebie, gdy powiedział, że w tymże styczniu 1940 r. przyjął do Szarych Szeregów nauczyciela szkoły ukraińskiej w Zdobicy Romana Osowskiego. Przed wysiedleniem osadników wojskowych do oddalonych regionów ZSRR w lutym tegoż roku, ten starał się zaangażować lokalną młodzież polską w działalność Szarych Szeregów. Wtedy też Stanisław zwerbował do organizacji nauczyciela z Ostroga Wiktora Dobrowolskiego, później deportowanego wraz z rodziną i Wojciecha Górę z Nowomalina, później wpisanego również do ZWZ. Zeznania Stanisława Bąka na temat udziału w Szarych Szeregach są pełne nieścisłości. Była to najprawdopodobniej próba «kombinowania» w czasie dochodzenia, celem uniknięcia zbyt surowego oskarżenia sowieckiej Temidy.

Przysłany z Warszawy do organizacji ZWZ na Wołyniu Tadeusz Majewski, przebywając we Lwowie, spotkał się z Leopoldem Adamciem. Prawdopodobnie, ten polecił Majewskiemu na stanowisko dowódcy ośrodka powiatowego ZWZ Stanisława Bąka.

W pierwszych dniach maja 1940 r. do Stanisława Bąka przyjeżdżała Halina Peczkis. Poinformowała go, że do Równego przybył człowiek, który chce się z nim spotkać. I znowu Stanisław nie miał możliwości spotkać się z Tadeuszem Majewskim osobiście. Tłumaczył się, że jest bardzo zajęty w szkole. Do Równego pojechał Henryk Sokołowski. Wreszcie w dniu 8 maja Tadeusz Majewski przybył do Zdobunowa, gdzie udało mu się porozmawiać ze Stanisławem o założeniu w powiecie zdobunowskim polskiej organizacji podziemnej.

Po tym, jak Szare Szeregi w Zdobunowie podporządkowały się Związkowi Walki Zbrojnej – 2, planowano założyć organizację według schematu: kierownik, zastępca i cztery referaty. Pierwszy referat – organizacyjny – miał angażować nowe kadry, prowadzić ewidencję, zakładać placówki na terenie powiatu zdobunowskiego, nawiązywać kontakty z organizacją powiatową. Drugi referat – polityczny – miał propagować wśród polskiej ludności idee ZWZ, gromadzić informacje o nastrojach lokalnych mieszkańców oraz o innych organizacjach podziemnych, po odnalezieniu których należało czynić wszystko, aby dołączyć je do ZWZ. Trzeci referat – bojowy – składał się z dwóch oddziałów: wojskowego i wywiadowczego. Pierwszy z oddziałów miał odpowiadać za przysposobienie wojskowe członków organizacji, uzyskiwać od lokalnej ludności broń ukrytą po wycofaniu Wojska Polskiego. W perspektywie, w przypadku wojny z ZSRR ten dział miałby odpowiadać za operację wojskową ZWZ. Drugi dział otrzymywał zadania wywiadowcze w celu zbierania informacji o jednostkach Armii Czerwonej na terenie powiatu. Jeszcze jeden referat – gospodarczy – miał zbierać fundusze i prowadzić ewidencję środków wydanych na potrzeby organizacji. Jak już pisaliśmy, kierownikiem referatu organizacyjnego zdobunowskiej organizacji powiatowej ZWZ był Henryk Sokołowski, na czele referatu politycznego stał Władysław Kędziński, a gospodarczego – Witold Bidakowski.

Pod przewodnictwem Stanisława Bąka w Zdobunowie przeprowadzono w sumie pięć konspiracyjnych zebrań. Główną działalnością organizacji w maju 1940 r. było werbowanie nowych członków z całego byłego powiatu zdobunowskiego do zakładowania nowych placówek. Stanisław zwerbował pracownika cukrowni w Mizocz Stefaną Górniaka, któremu zlecono założenie nowych ośrodków ZWZ w Rejonie Mizockim, Wojciecha Górę, który miał organizować podziemie w rejonie ostrogskim, a także dwóch na-

У минулому номері ми розпочали цикл біографічних нарисів про членів повітового осередку Союзу збройної боротьби – 2, основаного у Здобуніві на базі молодіжної конспіративної організації «Сірі шеренги». Наш черговий нарис присвячено вчителю Станіславу Бонку – очільнику польського антирадянського підпілля на Здобунівщині.

Адамцю знав Станіслава по спільній роботі з польською молоддю в «Союзі польського харцерства» і тому вважав, що він здатен організувати не лише своїх учнів, а й очолити роботу «Сірих шеренг» на Волині. Від такої пропозиції, переданої через Генрика Соколовського, Станіслав відмовився. Як згодом сам буде стверджувати, він нічого не робив для створення осередку «Сірих шеренг» у Здобунівському повіті. Однак після арешту на одному з допитів в'язень обмовився, що в тому ж таки січні 1940 р. він завербував до «Сірих шеренг» учителя української школи у Здобвиці Романа Осовського. До виселення військових осадників у віддалені регіони СРСР у лютому того ж року той намагався залучити місцеву польську молодь до цієї організації. Тоді ж Станіслав завербував до «Сірих шеренг» учителя з Острога Віктора Добровольського, пізніше депортованого разом із родиною, та Войцеха Гура з Новомалина, згодом завербованого й до СЗБ. Отож, маємо деякі суперечності у свідченнях Станіслава Бонка стосовно участі в «Сірих шеренгах», які, очевидно, зумовлені його намаганням маневрувати під час слідства, аби unikнути суворого викроку радянської Феміди.

Перебуваючи у Львові, присланий із Варшави для організації СЗБ на Волині Тадеуш Маєвський мав зустріч із Леопольдом Адамцем. Напевно, той і порадив Маєвському Станіслава Бонка на посаду очільника повітового осередку СЗБ.

На початку травня 1940 р. до Станіслава Бонка приїздила Галина Печкіс. Саме вона повідомила йому, що в Рівне прибув чоловік, який бажає з ним зустрітися. І знову Станіслав не мав змоги потрапити до Тадеуша Маєвського особисто. Він пояснив це своєю зайнятістю у школі. До Рівного поїхав Генрик Соколовський. Врешті 8 травня Тадеуш Маєвський приїхав до Здобунова, де йому вдалося поговорити зі Станіславом про налагодження діяльності польської підпільної організації на Здобунівщині.

Після підпорядкування «Сірих шеренг» у Здобуніві Союзу збройної боротьби – 2 планували створити організацію за схемою: керівник, заступник та чотири реферати. Перший реферат, організаційний, повинен був залучати нові кадри, вести їх облік, засновувати пляцувки (відділення) на території Здобунівського повіту, налагоджувати їх зв'язок із повітовою організацією. Другий реферат, політичний, мав пропагувати серед польського населення ідеї СЗБ, збирати відомості про настрій місцевих жителів та інформацію про інші підпільні організації, при виявленні яких його завданням було розгортати заходи з метою їх об'єднання із СЗБ. Третій, бойовий реферат, поділявся на два відділи: військовий і розвідувальний. Перший мав керувати військовою підготовкою членів організації, збирати серед місцевого населення зброю, захирану після відступу польських військ. У перспективі, на час війни з СРСР, цей відділ був зобов'язаний керувати військовими операціями СЗБ. Другий – отримував завдання здійснювати розвідку з виявлення частин Червоної армії на території повіту. Ще один реферат, господарський, залучався до збору грошового фонду і ведення обліку витрат на потреби організації. Як ми вже зазначали, керівником організаційного реферату Здобунівської повітової організації СЗБ став Генрик Соколовський, політичний відділ очолив Владислав Кендзерський, а господарський – Вітольд Бідаковський.

Під керівництвом Станіслава Бонка у Здобуніві провели всього п'ять таємних зібрань. Основна діяльність організації на травень 1940 р. полягала у здійсненні вербування нових її членів у всьому колишньому Здобунівському повіті з метою закладання нових пляцувок. Станіслав завербував працівника мізоцького цукрового заводу Степана Гурня-

Відомості, подані в цій статті, ми отримали з архівно-слідчої справи Станіслава Бонка, яка нині зберігається в архіві СБУ в Рівненській області.

Станіслав Бонк народився у селі Великому Олександрові Келецького повіту в багатодітній селянській родині Лаврентія Яковича (1883 р. народження) та Юзефи Шимонівни (1890 р. народження). Відомо, що 1927 р. він закінчив учительську семінарію, а з 15 липня 1928 р. до 9 лютого 1929 р. перебував у школі підхорунжих, звідки був звільнений через хворобу. У 1929 р. Станіслав став членом «Союзу вчителів». Працюючи у Здобунівській ремісничій, а згодом і загальноосвітній школах він, як керівник, долучився до діяльності організації харцерів. 1937 р. та частину 1938 р. молодий учитель продовжував навчання в педагогічному університеті. За словами Станіслава, на початку Другої світової війни вся його родина виявилася на території, окупованій нацистами: брати Чеслав (1918 р. народження), Генрик (1921 р.) та Юзеф (1923 р.) мешкали разом із батьком у селі Длугій Волі, сестра Марія (1909 р.) жила в селі Темениці. Найстарший брат Ян (1911 р.), на думку Станіслава, перебував у німецькому полоні, оскільки був підпоручником польської армії.

У Здобуніві разом із дружиною Оленою Адольфівною (1912 р. народження) та малолітніми доньками Елізою-Богуславою (1933 р. народження) та Зиновією (1936 р. народження) Станіслав проживав на вулиці Лермонтова, 19. Зі встановленням радянської влади він отримав радянське громадянство, став на військовий облік і продовжив свою педагогічну роботу в реформованій освітній галузі як учитель середньої школи.

З ім'ям Станіслава Бонка пов'язують діяльність на Рівненщині підпільної антирадянської молодіжної організації «Сірі шеренги», що виникла у середовищі харцерів та СЗБ–2.

У січні 1940 р. до Станіслава зі Львова прибув його колишній учень, прізвище якого нам досі не відоме. Він повідомив, що знайомий йому активний учасник харцерського руху Леопольд Адамцю просить Станіслава прибути у Львів для приватної справи. Як нам уже відомо, Станіслав Бонк не зміг здійснити цю поїздку і замість нього поїхав Генрик Соколовський. Він отримав від Адамця «інструкцію вчителю» стосовно ведення пропольської агітації серед поляків, учнів шкіл та вчителів, яку після повернення передав Станіславу Бонку. Леопольд

uczycieli z Glińska. Do innych aktywnych działań zdołbunowskiego ośrodka jednak nie doszło, ponieważ po przyjeździe do Równego grupy operacyjno-śledczej NKWD zaczęła się fala zatrzymań.

Aresztowany 13 czerwca 1940 r. Stanisław Bąk przebywał w rówieńskim więzieniu NKWD. Dochodzenie wobec niego trwało tylko trzy miesiące: do połowy lipca prowadzili je funkcjonariusze II części III oddziału Zarządu Bezpieczeństwa Państwowego Ludowego Komisariatu Spraw Wewnętrznych ZSRR w Obwodzie Rówieńskim, następnie – jednostki śledcze. W akcie oskarżenia z dnia 17 września 1940 r., Stanisławowi Bąkowi zarzucono, że w lutym 1940 r. na zlecenie Leopolda Adamcia założył w Zdołbunowie organizację Szare Szeregi. Ponadto, że Tadeusz Majewski na początku maja zwerbował go do ZWZ, a gdy stanął na czele komendy powiatowej, osobiście przyjął do szeregów organizacji siedem osób.

Decyzją Rówieńskiego Sądu Obwodowego z dnia 13–15 listopada 1940 r., Stanisław Bąk został oskarżony według art. 54–2, 54–11 KK USRR oraz skazany na rozstrzelanie. W obronie więźnia stanął członek Kolegium Adwokatów I. Haśko. We wniosku kasacyjnym złożonym przez niego w Najwyższym Sądzie USRR w dniu 22 listopada 1940 r. napisano: «Sąd nie uwzględnił, że Bąk ma na utrzymaniu żonę i dwoje dzieci i że z pochodzenia socjalnego jest on nauczycielem. Orzeczone wobec niego kara rozstrzelania nie daje mu możliwości zrozumienia wszystkiego co nowe, sowieckie oraz przekształcenia się w użytecznego członka socjalistycznego społeczeństwa». Zabiegi adwokata okazały się skuteczne: 31 marca 1941 r. Prezydium Rady Najwyższej ZSRR zamienił wyrok śmierci wobec Stanisława Bąka na 10 lat pozbawienia wolności w obozach pracy i 5 lat ograniczenia praw obywatelskich oraz konfiskatę mienia. W czasie podjęcia tej decyzji Stanisław Bąk przebywał w więzieniu nr 3 NKWD w mieście Kamyszyn.

W postępowaniu śledczym zachowała się «Sprawa osobowa Stanisława Bąka ułaskawione-

go na mocy dekretu Prezydium Rady Najwyższej ZSRR z dnia 12 sierpnia 1941 r.» Lista dokumentów w niej zawartych potwierdza rzetelne ustosunkowanie funkcjonariuszy NKWD do polskiego działacza podziemnego. Do sprawy dołączono opinię wydaną o Stanisławie Bąku – więźniu turyzmu kamyszyńskiej: «W czasie pobytu w więzieniu nie zaburzał ustanowionego porządku wewnętrznego. Materiałów o jego antysowieckiej działalności nie posiadamy». Mimo tego, dowódca Kamyszyńskiego Oddziału Rejonowego Zarządu Ludowego Komisariatu Spraw Wewnętrznych ZSRR w Obwodzie Stalingradzkim, starszy lejtenant bezpieczeństwa państwowej Głuchowski w dniu 28 sierpnia 1941 r. przygotował wniosek, w którym ubiegał się przed NKWD ZSRR o zawieszenie amnestii wobec polskiego obywatela Stanisława Bąka. Mimo tej «opieki» funkcjonariusza NKWD, 22 października 1941 r. Stanisław Bąk został zwolniony z aresztu i otrzymał zaświadczenie czasowe, zgodnie z którym byłego więźnia skierowano do wybranego przez niego miejsca pobytu w mieście Wolsk w obwodzie saratowskim.

Według decyzji Rówieńskiej Prokuratury Obwodowej z dnia 7 czerwca 1993 r., wobec Stanisława Bąka zastosowano art. I Ustawy USRR «O rehabilitacji ofiar represji politycznych na Ukrainie» z dnia 17 kwietnia 1991 r. Dalsze losy Stanisława Bąka nie zostały udokumentowane przez NKWD. Posiadamy jednak informacje o tym, że Związek Radziecki porzucił z Armią Andersa, a swojego wieku dożył w Olsztynie, gdzie zmarł w 1991 r. O dalszych losach Stanisława Bąka napiszemy w jednym z kolejnych artykułów.

Tetiana SAMSONIUK

ka, kotрий отримав завдання створити нові осередки СЗБ у Мізоцькому районі, Войцеха Гуру, який мав налагодити роботу підпілля в Острозькому районі, а також двох учителів із Глинська. Однак інших активних дій здолбунівчани так і не встигли здійснити, оскільки потрапили під хвилю арештів, розпочатих із приїздом до Рівного оперативно-слідчої групи НКВС СРСР.

Арештований 13 червня 1940 р. Станіслав Бонк перебував у рівненській в'язниці НКВС. Слідство у справі тривало всього три місяці: до середини липня його провадили співробітники 2-го відділення 3-го відділу Управління державної безпеки Управління народного комісаріату внутрішніх справ Рівненської області, далі – слідчі слідчостани. За обвинувальним висновком, датованим 17 вересня 1940 р., Станіслава Бонка звинувачено в тому, що він у лютому 1940 р. за завданням Леопольда Адамця створив у Здо́лбунові організацію «Сірі шеренги». Крім того, Тадеуш Маєвський завербував його на початку травня до СЗБ, а коли він став керівником повітової коменди, то особисто долучив до лав організації сім осіб.

За ви́роком Рівненського обласного суду від 13–15 листопада 1940 р. Станіслава Лаврентійовича Бонка за статтями 54–2, 54–11 КК УРСР засуджено до найвищої міри покарання – розстрілу. Зауважимо, що захистом підсудного займався член колегії адвокатів І. Гасько. У касаційній скарзі, поданій ним до Верховного суду УРСР 22 листопада 1940 р., зазначено: «Судом не враховано, що у Бонка на утриманні дружина і двоє дітей і що за соціальним походженням він службовець-учитель. Винесена стосовно нього міра покарання, розстріл, не дає йому можливості зрозуміти нове, радянське, переви́ховатися і стати корисним членом соціалістичного суспільства». клопотання адвоката дали свій результат: 31 березня 1941 р. Президія Верховної Ради СРСР замінила

смертну кару для Станіслава Бонка на 10 років позбавлення волі у виправно-трудо­вих таборах з обмеженням у політичних правах на п'ять років та конфіскацією майна. На час прийняття цього рішення Станіслав Бонк перебував у в'язниці № 3 НКВС у місті Камишині.

У кримінальній справі наявна «Особова справа Станіслава Бонка, амністованого за указом Президії Верховної Ради СРСР від 12 серпня 1941 р.» Перелік документів, котрі в ній є, підтверджує ретельне ставлення енкаведистів до персони польського підпільника. Справа містить характеристику на Станіслава Бонка – в'язня камишинської буцегарні: «За час перебування у в'язниці в порушенні встановленого внутрішнього порядку не помічений. Матеріалів про його антирадянську діяльність немає». Незважаючи на це, начальник Камишинського райвідділу Управління народного комісаріату внутрішніх справ Сталінградської області, старший лейтенант держбезпеки Глуховський підготував постанову від 28 серпня 1941 р. про порушення клопотання перед НКВС СРСР про незастосування амністії польському підданому Станіславу Бонку. Незважаючи на «турботу» енкаведиста, 22 жовтня 1941 р. Станіслава Бонка звільнили з-під варті і надали йому тимчасове посвідчення, відповідно до якого колишній в'язень вирушав до обраного ним місця проживання у місті Вольську Саратовської області.

Заключенням прокуратури Рівненської області від 7 червня 1993 р. на Станіслава Бонка поширюється дія ст. І Закону Української РСР «Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні» від 17 квітня 1991 р. Подальша доля Станіслава Бонка за документами НКВС не простежується. Проте ми володіємо інформацією, що Радянський Союз він залишив разом з Армією Андерса, а після війни жив у Польщі. Помер у 1991 р. в Ольштині. Про подальшу долю Станіслава Бонка ми напишемо в одній із наступних статей.

Тетяна САМСОНЮК

Instrukcja nauczycielska

Представляемому Па́нству инструкcję, którą Leopold Adamcio przekazał Stanisławowi Bąkowi. Została ona znaleziona wśród rzeczy osobistych podczas aresztowania ostatniego. Obecnie jest przechowywana w dokumentacji dotyczącej sprawy Stanisława Bąka w Archiwum SBU w Obwodzie Rówieńskim.

Instrukcja nauczycielska

Jest obowiązkiem nie przerywać w czasie wakacyjnym kontaktu między nauczycielami, przeciwnie należy utrzymać i pogłębić łączność celem prowadzenia w okresie wakacji zorganizowanej pracy wychowawczej wśród młodzieży, przemyslenia środków oddziaływania w duchu polskim na młodzież w zmieniających warunkach szkolnych przyszłego roku szkolnego, zapobieżenia rozbićcu zorganizowanej działalności nauczycielstwa przez spodziewane przenoszenie i wywiezienie nauczycieli.

Samopomoc koleżeńska

Jest obowiązkiem zorganizować i utrzymać łączność korespondencyjną z wywiezionymi na wschód i wysiedlonymi kolegami, pomagać im z załatwieniem ich spraw rodzinnych i miejscowych, informować o stanie spraw polskich w kraju i sytuacji międzynarodowej, podtrzymywać na duchu i krzepić – wskazywać, że ich pierwszą powinnością jest organizować wychowanie i opiekę nad wywiezioną młodzieżą w każdym skupieniu wywiezionych Polaków bez względu na najtrudniejsze warunki życia i ułatwiać nawiązanie kontaktu między sąsiadującymi grupami wywiezionych. Dla wysiedlonych jest obowiązkiem nawiązania kontaktu z miejscową grupą nauczycielską.

Okres wakacyjny należy poświęcić nawiązaniu szerszego kontaktu z rodzicami uczniów i uświadamiać obowiązek skierowania młodzieży wyłączone do szkół polskich, gdzie szkoła z językiem polskim nie ma być otwarta, należy domagać się i podkreślać żądanie tworzenia równoległych klas z polskim językiem nauczania.

W kontakcie z rodzicami wyjaśniać większą niż dawniej odpowiedzialność domu za skuteczność wpływu żydowskiego, wyjaśniać zasady wychowania i środki przeciwdziałania demoralizacji, do-

brać ludzi, przygotowywać domowe nauczanie religii, języka polskiego i historii.

Pomoc moralna rodzicom w ich trudnościach życiowych jest obowiązkiem, pomoc w zorganizowaniu wakacji dla grup młodzieży skupionych około nauczyciela w miejscowości i interesowanie się innymi wakacyjnymi [nieczytelny zapis]:

1) Utrzymywać żywy kontakt osobisty, tworzyć opinię trwania na swym posterunku narodowym koniecznego nieugiętego stania przy polskości, honorze, jako przy drogowskazie postępowania.

2) Przeciwdziałać szerzeniu się wśród młodych nałogu palenia papierosów, picia wódki, gry w karty i zupełnego nieróbstwa, gdyż rozkazem narodowym jest oddanie wszystkich najlepszych sił ciała i ducha dla Polski.

3) Z powodu zdekompletowania bibliotek organizować dostęp lektury do młodzieży z bibliotek prywatnych.

4) Kierować młodzież do sportu (pozaklubowego) jako środka zdrowego wyżycia się i dogodnego sposobu kontaktowania się.

5) Podkreślać obowiązek względem przyszłości narodu zdobywania wszelkiej fachowej wiedzy, zwłaszcza praktycznej znajomości języków obcych.

Pomoc w organizowaniu wszelkich ośrodków młodzieżowych: samopomoc, samokształcenie, specjalizacja [nieczytelny zapis].

Wzięto przy osobistej rewizji u mnie Bąk Stanisław 13.VI.40 r.

Інструкція для вчителя

Пропонуємо Вашій увазі інструкцію, яку Леопольд Адамцьо передав Станіславові Бонку. Її було знайдено серед особистих речей останнього під час арешту. На сьогодні вона зберігається в кримінальній справі Станіслава Бонка в архіві СБУ Рівненської області.

Інструкція вчителя

Під час канікул ні в якому разі не можна втрачати контакту між вчителями. Навпаки, потрібно підтримувати і поглиблювати зв'язки з метою проведення в період канікул організованої виховної роботи серед молоді, використовувати свідомі засоби впливу на молодь у дусі польського патріотизму в змінених шкільних обставинах наступного навчального року, запобігати перешкодам організованої діяльності вчителів внаслідок їх переведення на інше місце роботи чи вивезення.

Дружня самопоміч

Обов'язково необхідно організувати й утримувати кореспонденційний зв'язок із вивезеними на Схід і переслідуваними колегами, допомагати їм у вирішення сімейних і місцевих проблем, інформувати про стан польських справ у країні та міжнародну ситуацію, підтримувати і зміцнювати дух – нагадувати, що їхній першочерговий обов'язок – організація виховання та опіка над депортованою молоддю в кожному середовищі депортованих поляків, незважаючи на найважчі життєві обставини, та полегшення налагодження контактів між сусідніми групами депортованих. Натомість переселенці повинні налагоджувати контакти з місцевою вчительською спільнотою.

У період канікул потрібно поглиблювати контакти з батьками учнів і допомагати їм усвідомлювати обов'язок направляти дітей виключно в польські школи, а там, де не вдається відкрити школу з польською мовою навчання, необхідно вимагати й настоювати на своїй вимозі щодо створення паралельних класів з польською мовою навчання.

У контактах з батьками пояснювати більше, ніж попередньо, відповідальність сім'ї за ре-

зультативність єврейського впливу, розтлумачувати принципи виховання і засоби протидії деморалізації, залучати людей, готувати до домашнього навчання релігії, польської мови та історії.

Необхідно підтримувати батьків у їхніх життєвих негараздах, допомагати організовувати канікули для молоді, зосередженої навколо вчителя у тій чи іншій місцевості, та цікавитися іншими відпочинковими [написано нерозбірливо]:

1) Підтримувати живий особистий контакт, бути прикладом витривалості на своєму національному посту, зберігати неприборканий польський дух, честь, вважаючи їх дороговказами поведінки.

2) Протидіяти поширенню серед молоді куріння цигарок, пиття горілки, гри в карти і цілковитого неробства, оскільки завдання народу – присвята всіх найкращих сил і духу Польщі.

3) Через відсутність укомплектованих бібліотек організовувати доступ молоді до літератури з приватних бібліотек.

4) Спрямовувати молодь до спорту (позасекційного) як засобу здорового способу життя та зручного способу для спілкування.

5) Підкреслювати обов'язок здобувати фахові знання задля майбутнього народу, зокрема практикувати вивчення іноземних мов.

Допомога в організації всіх молодіжних осередків: самопоміч, самоосвіта, спеціалізація [написано нерозбірливо].

Забрано в мене під час особистого обшуку Бонк Станіслав 13.VI.40 р.

Przegląd filmów pod gołym niebem

W Łucku odbył się Festiwal Filmów Dokumentalnych pod Gołym Niebem «Lampa.doc». W ciągu trzech dni zaprezentowano 10 współczesnych filmów dokumentalnych produkcji ukraińskiej i polskiej.

Według organizatorów festiwal ma na celu promocję najlepszych współczesnych filmów dokumentalnych i popularyzację pokazów filmowych w plenerze. Planuje się, że festiwal co roku będzie odbywał się w innym miejscu. W tym roku przegląd filmów dokumentalnych odbył się także w Humaniu (5–7 sierpnia). Kino pod gołym niebem można będzie obejrzeć również na wyspie Chortyca pod Zaporoziem (26–28 sierpnia).

W pierwszym dniu pokazu w Łucku 22 lipca zostały wyświetlone trzy filmy: «Острів» (Wyspa) Natalii Krasilnikowej «Сестра Зо» (Siostra Zo) Alisy Kowalenko i Lubowi Durakowej, «Joanna» Anety Kopacz (film został nominowany do Oscara w 2015 r.).

Reżyser i organizator festiwalu Natalia Krasilnikowa powiedziała, że Łuck na mapie «Lampa.doc» jest dla niej miejscem szczególnym, bo właśnie tu w ciągu dwóch lat robiła zdjęcia do filmu «Острів» o rzeźbiarzu Mykole Hołowaniu. «W tym filmie nie ma nic dziwnego. To swoista przypowieść o stworzeniu świata po wielkiej powodzi...» – tak wyraził się o pracy reżyserskiej Natalii Krasilnikowej dziennikarz Wasyl Woron. Sama twórczyni wyraziła nadzieję, że widzowie docenią współczesne kino dokumentalne, które «różni się od tego, co pokazują w telewizji, ponieważ to nie reportaż, lecz odkrywanie człowieka».

W następnych dniach festiwalu, 23 i 24 lipca, łuczcianie mieli okazję obejrzeć także filmy: «Дім» (Dom) Anny Korż, «Суперблок» (Superjednostka) Teresy Czepiec, «Міст» (Most) Oksany Nosacz, Ołeny Moskalczuk i Dmytra Burka, «Кінець світу» (Koniec Świata) Moniki Pawluczuk, «Пісня

пастуха» (Pieśń Pasterza) Vahrama Mkhitaryana, «Присмерк» (Zmierzch) Valentyna Wasianowicza i «Ślimaki» Grzegorza Szczepaniaka.

Olga SZERSZEŃ
Foto autora

Кіно просто неба в Замку Любарта

У Луцьку відбувся фестиваль документального кіно просто неба «Lampa.doc», у рамках якого протягом трьох днів показали 10 документальних стрічок українського та польського виробництва.

Цьогоріч кіно просто неба подивилися в Умані (5–7 серпня). Також охочі матимуть змогу відвідати фестиваль на острові Хортиці, що біля Запоріжжя (26–28 серпня).

У перший день показу, 22 липня, в Луцьку представили три фільми: «Острів» Наталії Красильникової, «Сестру Зо» Аліси Коваленко та Любові Дуракової, «Йоанну» Анети Копач (стрічку було номіновано на Оскар у 2015 р.).

Режисерка Наталія Красильникова, організатор фестивалю, зазначила, що Луцьк, який відкрив «Lampa.doc», – особливе місце для неї, адже саме тут вона протягом двох років знімала фільм «Острів» про скульптора Миколу Голованя. «У цьому фільмі немає нічого дивного. Це своєрідна притча про сотворення світу після великого потопу...» – так відгукнувся про режисерську роботу Наталії Красильникової луцький культуролог, журналіст Василь Ворон. Сама режисера висловила сподівання, що глядачі належним чином оцінять сучасне документальне кіно, яке «відрізняється від того, що нам показують на телебаченні, адже це не репортаж, а розкриття людини».

У наступні дні фестивалю, 23 та 24 липня, лучани мали можливість переглянути такі фільми: «Дім» Анни Корж, «Суперблок» Терези Чепець, «Міст» Оксани Носач, Олени Москальчук і Дмитра Бурка, «Кінець світу» Моніки Павлючук, «Пісня пастуха» Вахрама Мхіторяна, «Присмерк» Валентина Васяновича, «Равлики» Гжегожа Щепаняка.

Ольга ШЕРШЕНЬ
Фото автора

26-27 серпня

Луцький замок початок о 19:00

Вхід - благодійний внесок від 20 грн. на лікування відомого волинського музиканта Сергія Ленартовича

Nie ma jak w Zamłynie

Краще, ніж у Замлинні, ніде немає

W Centrum Integracji Zamłynie odbył się drugi turnus szóstej edycji Szkoły Letniej Języka Polskiego zorganizowanej przez Konsulat Generalny RP w Łucku we współpracy z ośrodkiem «Caritas-Spes» diecezji łuckiej Kościoła Rzymskokatolickiego.

Uczestniczyło w niej 42 dzieci z Łucka, Kowla, Zdobunowa, Krzemieńca, Maniewic, Lubomla, Beresteczka, Zdobunowa i Ostroga. Troje nauczycieli przybyło z Polski. Prowadzący zajęcia malarskie, pielęgniarka i opiekunowie przyjechali z Łucka i z Kowla.

Uczestnicy uczyli się języka polskiego, brali udział w zajęciach malarskich, śpiewali polskie piosenki i recytowali wiersze. Dwie grupy wzięły udział w próbnym teście przygotowującym do Olimpiady Literatury i Języka Polskiego.

Wszyscy nauczyli się tańca zwanego «Belgijką». Dodatkowo poza programem został zorganizowany przez ks. Jana Burasa wyjazd nad jezioro Pisoczne. Pogoda dopisała i można było kąpać się oraz opalać cały dzień.

Nauczyciele zorganizowali również dwa konkursy: «Wiedzy o Polsce» i rysunkowy «Polska w moich oczach». Uczestnicy tańczyli na dyskotecce prowadzonej przez opiekunów oraz dwa razy śpiewali polskie i ukraińskie piosenki przy wieczornym ognisku. Codziennie rano opiekunowie prowadzili gimnastykę, a po południu gry i zabawy. Każdego dnia wszyscy mieli możliwość udziału we mszy świętej. Po południu i wieczorem można było grać w piłkę nożną, w siatkówkę, badmintona i inne gry.

Dwa ostatnie dni uczestnicy Szkoły spędzili w Lublinie i w malowniczym Kazimierzu Dolnym. W Kozim Grodzie oprócz zwiedzania zabytków uczniowie wzięli udział w przedstawieniach z okazji Festiwalu Sztukmistrzów.

Dni minęły bardzo szybko. Pogoda i humory dopisały. Oto niektóre wypowiedzi młodzieży o Letniej Szkole w Zamłynie:

Sofia: «Jest tu przyjemna atmosfera. Wszyscy są troskliwi: ksiądz Jan, nauczyciele, malarki, opiekunowie».

Ewelina: «Przeżyłam tu wiele emocji. Najbardziej spodobały mi się zajęcia artystyczne. Na zawsze zapamiętam lekcje p. Zosi. Dzięki Letniej Szkole polubiłam, oprócz języka polskiego, także gimnastykę poranną. Dziękuję Wam za wszystko».

Wład: «Ojciec Jan jest świetny, dobry i wesoły».

Diana: «Przez te 10 dni wszyscy stali się wielką rodziną, a opiekunowie nowymi rodzicami».

Jana: «Wszyscy włożyli w tę Letnią Szkołę cząstkę siebie, za co im dziękujemy».

Dina: «Przebywając w Zamłynie nauczyłam się lepiej mówić po polsku. Bardzo podobała mi się wycieczka do Polski, wyjazd nad Jezioro Pisoczne i szczególnie jazda na koniu Karym. Chciałabym jeszcze tu powrócić».

Julia: «Znowu poczułam wspaniałe emocje i wrażenia. Chcę podziękować nauczycielom, opiekunom, malarkom, kucharkom za te wspólne dni».

Wiesław PISARSKI, nauczyciel przysłany przez ORPEG do pracy dydaktycznej w Kowlu

В Інтеграційному центрі «Замлиння» відбувся другий тур 6-ї Літньої школи польської мови, організованої Генеральним консульством РП у Луцьку у співпраці з осередком «Caritas-Spes» Луцької дієцезії Римо-католицької церкви.

У ньому взяли участь 42 дитини з Луцька, Ковеля, Здобунова, Кременця, Маневичів, Любomla, Берестечка та Острога. Троє вчителів прибули з Польщі. Викладачі занять із живопису, медсестра та вихователі приїхали з Луцька та Ковеля.

Учасники вивчали польську мову, відвідували заняття з живопису, співали польські пісні та декламували вірші. Дві групи пройшли пробний тест до олімпіади з польської мови та літератури.

Усі вивчили танець під назвою «Бельгійка». Додатково, окрім запланованої програми, ксьондз Ян Бурас організував поїздку на озеро Пісочне. Pogoda не підвела, тож можна було купатися та засмагати увесь день.

Вчителі також підготували два конкурси: «Знання про Польщу» та «Польща в моїх очах» (на найкращий малюнок). Діти танцювали на дискотеці, яку провели вихователі, і двічі співали польські та українські пісні біля вечірнього вогнища. Щодня вранці вихователі влаштовували заняття з гімнастики, а після обіду – ігри та розваги. Щоранку всі мали можливість взяти участь у богослужінні. Після обіду та ввечері можна було грати у футбол, волейбол, бадмінтон та інші ігри.

Два останні дні учасники школи провели в Любліні та мальовничому Казімежі-Дольному. У Любліні, окрім оглядин архітектурних пам'яток, учні взяли участь у заходах із нагоди Фестивалю майстрів мистецтва.

Час минув дуже швидко. Pogoda і настрої були прекрасними. Ось якими відгуками про літню школу в Замлинні ділиться молодь:

Софія: «Тут приємна атмосфера. Усі опікуються нами: ксьондз Ян, учителі, художниці, вихователі».

Евеліна: «Я пережила тут багато емоцій. Найбільше мені сподобалися мистецькі заняття. Назавжди запам'ятаю заняття пані Зосі. Завдяки літній школі я, окрім польської мови, полюбила також ранкову гімнастику. Дякую вам за все».

Влад: «Отець Ян чудовий, добрий, веселий».

Діана: «За ці 10 днів всі стали великою сім'єю, а вихователі – новими батьками».

Яна: «Всі викладачі вклали в цю літню школу частинку себе, за що ми їм дякуємо».

Діна: «Перебуваючи в Замлинні, я навчилася краще говорити польською. Мені дуже сподобалися візит до Польщі, виїзд на озеро Пісочне й, особливо, поїздка на коні Карому. Я хотіла б ще сюди повернутися».

Юлія: «Я знову пережила чудові емоції та враження. Хочу подякувати вчителям, вихователям, художникам, кухарям за ці чудові дні».

Веслав ПИСАРСЬКИЙ, учитель польської мови, скерований у Ковель організацією ORPEG

У Луцьку триває реконструкція вулиці Лесі Українки. Вартість ремонтних робіт 200-метрової вулиці становить 8,1 млн грн.

W Łucku trwa przebudowa ulicy Łesi Ukrainki. Wartość prac remontowych 200-metrowej ulicy wynosi 8,1 mln hrywien.

У рамках реформування освіти у Волинській області планують закрити кілька сільських шкіл. Батьки учнів вимагають зберегти навчальні заклади.

W ramach reformy oświaty w obwodzie wołyńskim planuje się zamknięcie kilku wiejskich szkół. Rodzice uczniów domagają się pozostawienia placówek.

Луцькі режисери продовжують знімати фільм «Сім природних чудес Волині», який буде озвучено кількома мовами.

Łuccy reżyserzy kontynuują pracę na filmem «Siedem cudów natury Wołynia», który będzie dubbingowany w różnych językach.

Шацьке сміттєзвалище на Волині потребує повного оновлення. Ситуація суттєво погіршилася через наплив відпочивальників під час туристичного сезону.

Wysypisko śmieci w Szacku na Wołyniu potrzebuje całkowitej renowacji. W związku z napływem turystów w sezonie wakacyjnym, stan wysypiska znacznie się pogorszył.

Як повідомили працівники Ківерцівського національного природного парку «Цуманська пуща», цього року у вольєрі парку залишилися лише 2 зубри.

Pracownicy Kiwercewskiego Parku Narodowego «Puszcza Cumańska» poinformowali, że obecnie w parku pozostało dwa żubry.

У Любешові, що на Волині, у приміщенні колишньої школи п'ярів мають відкрити кімнату-музей Тадеуша Костюшка.

W Lubieszowie na Wołyniu, w budynku byłej szkoły pijarów planuje się otwarcie muzealnej sali Tadeusza Kościuszki.

Harcerskie spotkania z historią w Kostiuchnówce

Харцерські зустрічі з історією в Костюхнівці

1–16 lipca w Kostiuchnówce na Wołyniu odbył się obóz hufca «Wołyń» pod hasłem «Dawno dawno temu...». Tegoroczna nazwa nawiązywała do dwóch tematów: 100. rocznicy bitwy pod Kostiuchnówką i 1050. rocznicy Chrztu Polski. Wybrano to miejsce, żeby być bliżej historii.

W czasie obozu letniego harcerze podsumowują swoją roczną pracę w drużynach. Uzyskują wówczas nowe stopnie i sprawności, doskonalą umiejętności terenoznawcze i pogłębiają swoją wiedzę historyczną odwiedzając miejsca pamięci. Uczestnikami obozu byli harcerze i harcerki z 1 Rówieńskiej Drużyny Harcererek «Gwiazdozbiory», 2 Rówieńskiej Drużyny Harcerzy «Galaktyka» im. ks. Mariana Luzara, 18 Zdobunowskiej Drużyny Harcerzy «Skała» im. ks. bp. Adolfa Piotra Szelążka, 29 Zdobunowskiej Drużyny Harcererek «Horyzont» im. św. Teresy z Lisieux oraz 20 Zdobunowskiej Drużyny Wędrowników «Kresy» im. Stanisława Bąka.

Pierwsze dwa dni upłynęły na pracach przygotowawczych. Naprawiono maszt, wybudowano latrynę, ustawiono totemy, tablicę ogłoszeń, przygotowano stołówkę, rozstawiono namioty, ogrodzono obozowisko.

Trzeciego dnia miało odbyć się uroczyste otwarcie obozu, ale z powodu niesprzyjających warunków pogodowych, imprezę przeniesiono na dzień następny.

Obóz rozpoczęto uroczystym apelem, następnie odbyły się szkolenia. Harcerze wzięli także udział w Międzynarodowej konferencji naukowej «W stulecie bitwy Legionów Polskich pod Kostiuchnówką», której organizatorem było Centrum Dialogu Kostiuchnówka we współpracy z lokalnymi działaczami.

W pierwszym obrzędowym ognisku hufca udział wzięli goście z Polski i Ukrainy, którzy przyjechali na konferencję, m.in. byli to: pan Konsul Konsulatu Generalnego RP w Łucku Marek Zapór, dyrektor Centrum Dialogu Kostiuchnówka Jarosław Górecki, przewodniczący Maniewickiej rejonowej administracji Andrzej Łyndiuk oraz profesorowie historycy z polskiej i ukraińskiej strony. Atmosfera była wspaniała. Dostojni goście włączyli się do wspólnej zabawy i razem z harcerzami śpiewali obozowe piosenki.

W związku ze 100-leciem bitwy pod Kostiuchnówką, harcerki z 29 ZDH «Horyzont» wykonały prace porządkowe na cmentarzu w Polskim Łasku, a harcerki z 1 RDH «Gwiazdozbiory» na cmentarzu w Wołczeczku i na Polskiej Górze.

Żeby poznać lepiej najbliższą okolicę, harcerze chodzili na zwiazy do bliskich miejscowości. Tak np. dziewczyny ze Zdobunowa wędrowały pieszo 16 kilometrów do Starego Czarторыска. Wywodzi się stamtąd stary litewski ród Czarторыских, którego potęga rozkwitała wraz z Rzeczpospolitą. Stał tam niegdyś na wzgórzu warowny zamek, a w dolinie kilka stuleci później Radziwiłłowie wzniesli swój pałac. Dziś żadna z tych budowli już nie istnieje. Na sąsiednim wzgórzu w 1639 roku dominikanie wybudowali kościół w stylu barokowym, który pełni obecnie rolę cerkwi prawosławnej i klasztoru. Po forsownej wyprawie można było ochłodzić się w wodach Styru, którego malownicze zakola opasują to urokliwe miejsce.

Rówieńskie harcerki udały się do miasta Warasz (wcześniej Kuzniecowsk). Szukały informacji na temat słynnych postaci z tego miasta, a na końcu zatrzymały się również nad Styrem.

Chłopcy, pod kierunkiem druha hufcowego Aleksandra Radicy, doskonalili w tym czasie swoje umiejętności konstruktorskie. W miejsce starej bramy wjazdowej wzniesli nową, ponieważ poprzednia nie nadawała się już do użytku.

Wieloletnią tradycją obozów letnich są tzw. «połowinki». Tak było i tym razem. Na imprezie kadra hufca przedstawiła scenkę o różnych religiach świata nawiązującą do 1050 rocznicy

1–16 липня в Костюхнівці на Волині було проведено табір загону «Волинь» під девізом «Давним-давно...» Цьогорічна назва пов'язана з двома пам'ятними датами: 100-річчям битви під Костюхнівкою і 1050-річчям Хрещення Польщі. Це місце харцери обрали, щоб наблизитися до історії.

Chrztu Polski, a poszczególne zastępy prezentowały żartobliwe scenki nawiązujące do treści bajek i baśni z różnych stron świata. Ognisko zakończyło się wspólnym śpiewaniem harcerskich piosenek.

Jedną z form pracy na obozach są zajęcia manualne. Harcerki lubią ten punkt najbardziej, bo można zrobić coś ciekawego i zabrać na pamiątkę ze sobą do domu. I tak powstały piękne eko-torebki z tkaniny, zdobione malowanymi trafaretami wizerunkami, a także ramki do zdjęć z gałązek i kolorowych tasiemek.

W niedzielę 9 lipca we wsi Mielnica w rejonie kowelskim, obozowicze wzięli udział w polowej mszy świętej w intencji ofiar rzezi wołyńskiej.

Częstymi gośćmi obozu byli młodszy koledzy i koleżanki przebywający w tym czasie na kolonii zachowawczej w Centrum Dialogu w Kostiuchnówce. Harcerki prowadziły dla zuchów gry i zabawy. Największą atrakcją był «toto lotek», gdzie dzieci losowały dla siebie niewielkie upominki. Zorganizowano również wycieczkę harcererek do Sarn. Zwiedziły one tamtejsze Muzeum Historyczno-Etnograficzne, obejrzały kościół, a na koniec były gośćmi księdza Władysława, który opowiadał im o historii parafii.

Obóz dobiegł końca. Wspólny ognisko, śpiewanie piosenek, wykonanie zadań i wyjście do lasu to zawsze łączy. To chwile, które ci młodzi ludzie będą wspominać z nostalgią w dorosłym życiu. W chwilach pożegnania nie brakowało więc i łez wzruszenia i nadziei, że za rok znowu spotkają się znowu i przeżyją wspaniałą przygodę, o której długo będą pamiętać.

Wiktoria RADICA

P. S.: Harcerski Hufiec «Wołyń» dziękuje dh. Jarosławowi Góreckiemu, dyrektorowi Centrum Dialogu Kostiuchnówka oraz całemu zespołowi Centrum za pomoc w organizowaniu obozu.

Щоб дізнатися більше про околиці, харцери ходили в розвідку до навколишніх сіл. Так, дівчата зі Здобунова мандрували пішки 16 км до Старого Чарторийська. Звідти походить старий литовський рід Чарторийських, чия могутність розцвітала разом із Річчю Посполитою. Колись там на пагорбі стояв укріплений замок, а в долині кількома століттями пізніше Радзивілли побудували свій палац. На сьогоднішній день жодної з цих будівель уже немає. На сусідньому пагорбі в 1639 р. домініканці збудували костел в стилі бароко, в якому нині знаходяться православна церква і монастир. Після напруженого походу можна було охолодитися у водах Стиру, мальовничі вигини якого оточують це чарівне місце.

Рівненські харцерки направилися до міста Вараха (колишня назва цього населеного пункту – Кузнецовськ). Вони шукали інформацію про відомих людей із цього міста, а потім також зупинилися на Стирі.

У цей час хлопці під керівництвом команданта загону Олександра Радіци вдосконалювали свої конструкторські вміння. На місці старої в'їзної брами вони звели нову, адже попередню вже не можна було використовувати.

Багаторічна традиція літніх таборів – проведення так званих половинок. Так було і цього разу. Вожаті представили виставу про різні світові релігії, тематично пов'язану з 1050-річчям Хрещення Польщі, а окремі підрозділи показали гумористичні сценки, в основу яких поклали казки та байки з усього світу. Вогнище закінчилося спільним співанням харцерських пісень.

Одна з форм занять у таборах – ручна праця. Харцерки полюбують її найбільше, тому що власноруч можуть виготовити цікавий сувенір і потім забрати його із собою додому. Під час занять вони створили гарні еко-сумки з тканини, прикрашені трафаретними візерунками, а також рамки для фото з гілок і кольорових стрічок.

У неділю, 9 липня, в селі Мельниці Ковельського району харцери взяли участь у польовому богослужінні за жертвами Волинської різанини.

Частими гостями табору були молодші колегі, які перебували в цей час у таборі для зухів Центру діалогу в Костюхнівці. Харцерки проводили для зухів ігри та забави. Найцікавішою видалася лотерея, де діти розігрували невеликі подарунки один для одного. Також було організовано поїздку харцерок у Сарни. Вони відвідали тамтешній історико-етнографічний музей, оглянули костел, а потім мистагостями отця Владислава, який розповів їм про історію парафії.

Табір підійшов до кінця. Спільні багаття, співання пісень, виконання завдань і походи до лісу завжди об'єднують. Про них молоді люди згадуватимуть із ностальгією в дорослому житті. Тому в моменти прощання не бракувало і сліз розчулення, і сподівань, що в наступному році вони знову зустрінуться і знову переживатимуть великі пригоди, про які довго пам'ятатимуть.

Вікторія РАДІЦА

P. S.: Харцерський загін «Волинь» дякує Ярославу Гурецькому, директору Центру діалогу «Костюхнівка», а також усьому колективу центру за допомогу в організації табору.

Під час літнього табору харцери підводять підсумки роботи за рік у дружинах. Вони отримують нові ступені та відзнаки, вдосконалюють навички орієнтування на місцевості й поглиблюють свої знання про історію, відвідуючи місця пам'яті. Учасниками табору були харцери та харцерки з 1-ї Рівненської дружини харцерок «Сузір'я», 2-ї Рівненської дружини харцерів «Галактика» імені отця Маріана Люзара, 18-ї Здобунівської дружини харцерів «Скеля» імені єпископа Адольфа Шельонжека, 29-ї Здобунівської дружини харцерок «Горизонт» імені святої Терези з Лізьє та 20-ї Здобунівської дружини мандрівників «Креси» імені Станіслава Бонка.

Перші два дні минули в підготовчій роботі: споруджено щоглу, збудовано вбиральню, встановлено тотем, дошку оголошень, сформовано їдальню, розкладено намети, обгороджено табір.

На третій день мало відбутися урочисте відкриття табору, але через несприятливі погодні умови, церемонію перенесли на наступний день.

Табір розпочався з урочистої переклички, а потім відбулося наведення. Харцерки взяли також участь у Міжнародному науковій конференції «Століття битви польських легіонів під Костюхнівкою», яку організував Центр діалогу «Костюхнівка» у співпраці з місцевими активістами.

На першому урочистому вогнищі загону були присутні гості з Польщі та України, які приїхали на конференцію, серед них – консул Генерального консульства РП у Луцьку Марек Запур, директор Центру діалогу «Костюхнівка» Ярослав Гурецький, голова Маневської районної адміністрації Андрій Линдюк, а також історики з польської та української сторін. Атмосфера була чудова. Поважні гості долучилися до харцерських забав та співали разом із ними пісні.

У зв'язку зі 100-річчям битви під Костюхнівкою харцерки з 29-ї Здобунівської дружини харцерок «Горизонт» упорядкували кладовище в Польському ліску, а харцерки з 1-ї Рівненської дружини харцерок «Сузір'я» – кладовища у Вовчицьку та на Польській горі.

Festiwal w Nowomalinie

Фестиваль у Новомалині

Konkursy, warsztaty, questy, targi, śpiewy, ćwiczenia na wodzie – na festiwalu etnograficznym «Nowomalińska Lubawa» każdy mógł znaleźć sobie zajęcie.

Змагання, майстер-класи, квести, ярмарки, співи, оздоровчі заняття на воді – на етнофестивалі «Новомалинська Любава» кожен міг знайти заняття на свій смак.

Nowomalin jest niedużą wioską położoną 12 km od Ostroga, w malowniczym zakątku Wołynia nad dużym stawem w korycie rzeki Zbytnki. Pierwsza wzmianka pochodzi z 1393 r. W nowomalińskim zamku, którego ruiny dotychczas cieszą oko, w rodzinie Sosnowskich, Stanisława i Kastyldy z Malińskich, 12 grudnia 1810 r. urodził się słynny rzeźbiarz Tomasz Oskar Sosnowski. Nie dziwi więc fakt, że właśnie tę wieś z bogatą historią, młodzież wybrała do zorganizowania festiwalu «Nowomalińska Lubawa», który trwał w dniach 28–31 lipca. Każdy mógł tu znaleźć coś dla siebie. Organizatorzy i wolontariusze przygotowali dla dzieci i młodzieży «Obóz projektowy», dla rodzin – «Rodzina bobrów» oraz dla wszystkich chętnych – «Nowomalińska Lubawa pozdrawia Państwa!»

W czasie «Obozu projektowego» młodzież mogła wziąć udział w zawodach z turystyki sportowej, warsztatach artystycznych, etnograficznych, ekologicznych i grze ekstremalnej «Zamek Nowomaliński». Uczestnicy imprezy zwiedzili Dermańsko-Ostrogski Park Narodowy. Uzyskali także możliwości do znalezienia finansów na realizację własnych projektów w swoich wspólnotach lokalnych.

Program rodzinnej części festiwalu «Rodzina bobrów» przewidywał wspólny wypoczynek, w trakcie którego można było spróbować swoich sił w malarstwie, rzeźbiarstwie, śpiewie, tańcach i ćwiczeniach na wodzie.

30 lipca w ramach programu «Nowomalińska Lubawa pozdrawia Państwa!» odbył się jarmark dzieł sztuki wykonanych przez twórców ludowych, prezentacja kozackiej sztuki bojowej, warsztaty z ceramiki, wyrobów słomianych, florystyki, origami, lalek motanek i in. Goście festiwalu mieli okazję spróbować ukraińskich herbatek ziołowych i pysznej kozackiej kaszy. Organizatorzy festiwalu zaoferowali gościom

także wędkowanie, pływanie na kajakach i kataranach, pokonanie toru przeszkód itd. Pod koniec dnia występowały zespoły muzyczne i taneczne.

Do imprezy dołączyli działacze wielu organizacji pozarządowych, zwłaszcza organizacja ochrony przyrody «Etnoklub», Międzynarodowa Federacja Hopaka Bojowego, Wołyńska Fundacja «Dziecięca Misja Ukrainy», ruch wolontariuszy «Pokrowa», przedstawiciele Narodowej Organizacji Skautów Ukrainy ze stolicy Ostroga i in.

W festiwalu wzięli udział także członkowie Centrum Kulturalno-Edukacyjnego imienia Tomasza Oskara Sosnowskiego. Kontynuując popularyzację twórczości swojego patrona, Centrum zorganizowało w ruinach kaplicy na Zamku w Nowomalinie improwizowaną wystawę zdjęć dzieł rzeźbiarza światowej sławy, która po festiwalu została przekazana Nowomalińskiej Szkole Średniej. Prezes Centrum Jarosław Kowalczyk podjął inicjatywę skierowaną do władz lokalnych o udzielenie tej szkole imienia Tomasza Oskara Sosnowskiego i ustanowienie kosztem Centrum Kulturalno-Edukacyjnego tablicy pamiątkowej ku czci naszego Rodaka. Tomasz Oskar Sosnowski pozostawił po sobie nie tylko zbiór wspaniałych rzeźb, ale również wiadomo, że w swoim czasie, jako mecenas przyczynił się do rozwoju edukacji i duchowości Ziemi Ostrogińskiej.

Tetiana SAMSONIUK

Nowomalin – niewielkie село, що знаходиться за 12 км від Острога, розташоване у мальовничому куточку Волині над великим ставом у руслі річки Збитинки. Перша згадка про нього датована 1393-м роком. Саме тут, у старовинному замку, руїни якого й зараз милують око, в сім'ї Сосновських, Станіслава і Кастильди з Малинських, 12 грудня 1810 р. народився відомий скульптор Томаш Оскар Сосновський. Тож не дивно, що саме це село з багатою й колоритною історією молодь обрала для проведення етнофестивалю «Новомалинська Любава», який тривав упродовж 28–31 липня. На фестивалі кожен міг знайти заняття на свій смак, оскільки тут одночасно було реалізовано кілька платформ: дитячо-юнацьку – «Проектний табір», сімейну – «Боброва сім'я» та загальну для всіх охочих – «Новомалинська Любава вітає Вас!»

«Проектний табір», що працював усі дні фестивалю, дав можливість молоді проявити себе у змаганнях зі спортивного туризму, мистецьких, етнографічних, екологічних майстер-класах та екстрим-квесті «Новомалинський замок». Учасники дійства відвідали Національний природний парк «Дермансько-Острозький» та отримали змогу знайти фінансування на реалізацію власних проєктів у своїх територіальних громадах.

Сімейна програма «Боброва сім'я» пропонувала учасникам поглибити та урізноманітнити сімейний відпочинок через призму творчості та ремесел у живописі, скульптурі, співах, хороводах, оздоровчих заняттях на воді.

30 липня за програмою «Новомалинська Любава вітає Вас!» відбулися ярмарок народних умільців, презентація козацьких бойових мистецтв, тренінги та майстер-класи різної тематики: з гончарства, соломкарства, флористики, оригамі, виготовлення ляльок-мота-

нок тощо. Гості фестивалю мали змогу почитуватися українськими фіточаями та смачним козацьким кулішем. Купання, риболовля, катання на байдарках та катамаранах, долання смуги перешкод – і це ще не всі розваги, запропоновані організаторами гостям етнофестивалю. Завершився день виступами музичних і танцювальних колективів.

До проведення прекрасного дійства долучилися активісти багатьох громадських організацій, зокрема громадської природоохоронної організації «Етноклуб», Міжнародної федерації бойового гопака, волинського обласного фонду «Дитяча місія України», волонтерського руху «Покрова», станиці Острого «Пласту» – національної скаутської організації України тощо.

Не могли оминати увагою цей насичений подіями захід і члени Культурно-просвітницького центру імені Томаша Оскара Сосновського. Продовжуючи популяризувати творчість свого патрона, в руїнах каплиці Новомалинського замку організація влаштувала імпрізовану виставку фоторепродукцій робіт всесвітньовідомого скульптора, які після закінчення фестивалю було передано у музей НВК «Новомалинська ЗОШ І–ІІ ступенів – ДНЗ». Також голова центру Ярослав Ковальчук звернувся з ініціативою до місцевих органів влади про надання цій школі імені Томаша Оскара Сосновського та встановлення коштом культурно-просвітницького центру меморіальної дошки на пошанування нашого краянину. Томаш Оскар Сосновський залишив після себе не лише колекцію прекрасних скульптур, відомо, що він у свій час як меценат долучився до розвитку освіти й духовності Острожчини.

Тетяна САМСОНІУК

Wakacje na Mazurach

Dzieci uczące się języka polskiego w Stowarzyszeniach Kultury Polskiej z Łucka i Tarnopola odpoczywały w dniach 16–29 lipca w Giżycku.

Piękna pogoda sprzyjała wypoczynkowi. Dzieci bawiły się fantastycznie. Korzystały z kąpiei, opalały się, pływały na kajakach, kataranach i statkach po mazurskich jeziorach, śpiewały piosenki przy ognisku, spacerowały po Giżycku, odwiedziły miejską wieżę, skąd obejrzały panoramę miasta i okolic, a także uczyły się języka polskiego komunikując się z rówieśnikami z Polski.

Podczas codziennych wypraw do lasu mogły zobaczyć, a nawet nakarmić mieszkające tam zwierzęta. Bardzo ciekawą okazała się wycieczka «leniwą» rzeką Krutynią. Zwiedziły muzeum przyrodnicze w Krutyni oraz wędrowały po Mikołajkach – jednym z najbardziej atrakcyjnych miast na Mazurach. Trochę ekstremalną dla nich okazała się wycieczka do Parku Linowego «Wiewióra», gdzie pokonywały tory przeszkód na drzewach – w efekcie wszyscy byli zadowoleni.

Młodzi turyści zwiedzili również miasto Ryn oraz tamtejszy zamek, zbudowany jeszcze w 1376 r. Byli też w miasteczku westernowym w Mrągowie. Z zachwytem wysłuchali koncertu

muzyki organowej w świętolińskim kościele, gdzie znajdują się okazałe barokowe organy z poruszającymi się 12 figurami. W ostatni dzień pobytu dzieci udały się do Twierdzy Boyen, która ma kształt gwiazdy. Wszystkich zachwycił zamek, zbudowany na rozkaz króla Fryderyka Wilhelma IV w latach 1844–1856, zajmujący terytorium ponad 100 ha.

Dla dzieci organizowano różne gry i zabawy, na przykład: Miss i Mister Giżycka czy konkurs «ślubny», ale najweselszej bawiono się podczas Święta Neptuna, na którym wszyscy musieli wykonywać rozkazy morskiego władcy. Uczestnicy kolonii z uwagą wysłuchali wykładu na temat ochrony środowiska. Duże wrażenie na słuchaczach wywarło zagadnienie dotyczące segregacji śmieci i recyklingu puszek. Tempo kolonijnego życia, bogatego w tak wiele atrakcji sprawiło, że dwa tygodnie wakacji na Mazurach minęły bardzo szybko.

Lidia BIELECKA

I znowu na Mazurach!

16–29 lipnia grupa дітей, які вивчають польську мову при товариствах у Луцьку та Тернополі, перебувала на Mazurskich jeziorach у Giżycku.

Діти прекрасно провели час, чому сприяла чудова погода. Вони вдосталь накупалися, позасмагали, поплавали на каяках, катамаранах і кораблі Mazurskimi jeziorami, а також співали пісні біля вогнища, гуляли Giżyckiem, побували на міській вежі, з якої оглянули все місто і його околиці, і, звичайно, вдосконалили польську мову, спілкуючись з однолітками з Польщі.

Цікавим був щоденний похід у ліс, де мешкають різні тварини, яких можна було навіть годувати. Не менш захоплюючою була прогулянка на старих дерев'яних човнах «лінивою» річкою Krutynią. Діти також відвідали природничий музей у Крутині та мандрували Миколайками – одним із туристично найпривабливіших містечок на Mazurach. Трохи екстремальним видався похід у канатний парк «Білка», де діти долали траси з перешкодами на деревах. Всі залишилися задоволеними.

Відпочивальники побували також у місті Рині, зокрема в замку, збудованому ще в

1376 р. Були й у тещаському селі в Мронгово. Із захватом прослухали концерт органної музики в костелі у Святих Липках, де знаходиться величний бароковий орган, на якому під час гри рухаються 12 фігур. В останній день відпочинку діти вирушили до фортеці Боєн, яка має форму зірки. Замок, побудований у 1844–1856 рр. на території в 100 га за наказом короля Фрідріха Вільгельма IV, вразив усіх.

Для дітей організовували також різноманітні ігри та забави, наприклад Міс і Містер Giżycka, «шлюбний» конкурс. Веселим було свято Нептуна, де всі повинні були виконувати накази морського володаря. Корисною була лекція про охорону навколишнього середовища, зокрема про сортування сміття та переробку бляшанок, яку діти уважно слухали. У такому насиченому темпі два тижні минули дуже швидко.

Лідія БІЛЕЦЬКА

Lato Polonijne w Lublinie

Trzytygodniowe warsztaty w Lublinie to niezapomniany czas integracji, wymiany doświadczeń, współpracy, doskonalenia siebie i czas spotkań z nowymi ludźmi.

11–31 Lipca 2016 r. w Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie odbyły się warsztaty kwalifikacyjne dla nauczycieli polonijnych, Letnia Szkoła Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców oraz warsztaty dla animatorów środowisk polonijnych.

Program warsztatów obejmował wykłady z literatury dla dzieci i młodzieży, historii i współczesności języka polskiego, historii Polski, zarządzania szkołą oraz wprowadzenie do glottodydaktyki. Oprócz wykładów nauczyciele akademicy z uniwersytetu prowadzili bardzo ciekawe i poznawcze zajęcia z metodyki nauczania języka polskiego, praktycznej nauki języka, metodyki pracy z tekstem kultury i tekstem literackim. Niektóre z nich były skierowane na wykorzystanie gier i zabaw oraz środków multimedialnych w edukacji szkolnej podczas nauki języka polskiego jako obcego.

Na wykładach i zajęciach z psychologii przekazywano wiedzę jak pracować z uczniem mającym trudności w nauce, jak rozwiązywać konflikty i trudne sytuacje w procesie nauczania, w jaki sposób motywować, pomagać i wspierać uczniów.

Program szkolenia obejmował także wycieczki do Kozłówek i Kazimierza-Dolnego, zwiedzanie obozu koncentracyjnego na Majdanku, Lublina, Muzeum Wsi Lubelskiej, Ogrodu Botanicznego. Nauczyciele polonijni, animatorzy środowisk polonijnych oraz uczestnicy Letniej Szkoły Języka i Kultury Polskiej z różnych krajów mogli podzielić się kulturą i tradycjami swych krajów zamiesz-

kania na wieczorne pieśni i tańca oraz podczas wyjazdu do Wojciechowa, a quiz wiedzy o Polsce dał wszystkim uczestnikom możliwość sprawdzenia swojej wiedzy o tym kraju.

Częścią programu było również oglądanie filmów znanych polskich reżyserów Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Kieślowskiego, Jacka Borcucha i innych.

Natalia BALECKA
Towarzystwo Kultury Polskiej w Kowlu

Полонійне літо в Любліні

Тритижневі майстер-класи в Любліні – це незабутній час інтеграції, обміну досвідом, співпраці, самовдосконалення, а також можливість для зустрічей із новими людьми.

дили дуже цікаві та пізнавальні заняття з методики викладання польської мови, роботи з текстом, практичного навчання мови. Деякі з них були спрямовані на використання ігор та розваг, а також мультимедійних засобів у шкільному навчанні під час вивчення польської мови як іноземної.

Протягом лекцій та занять із психології можна було дізнатися про те, як працювати з учнем, котрий має труднощі з навчанням, як вирішувати конфлікти й важкі ситуації у ході навчання, яким чином мотивувати, допомагати та підтримувати учнів.

Програма курсу охоплювала також подорожі до Козлівки, Казімежа-Дольного та Любліна, відвідання концентраційного табору в Майданеку, Музею люблінського села, ботанічного саду. Вчителі-полоністи, аніматори полонійних середовищ, учасники Літньої школи польської мови та культури з різних країн могли поділитися своїми традиціями й культурою на вечорі пісень і танців, а також під час виїзду до Войцехова. Інтелектуально-розважальна гра про Польщу дала всім учасникам можливість перевірити власні знання про цю країну.

Частиною програми був також перегляд фільмів відомих польських режисерів: Анджея Вайди, Кшиштофа Кесьльовського, Яцека Борчука та інших.

Natalia BALECKA,
Товариство польської культури в Ковелі

11–31 липня 2016 р. в Центрі польської мови та культури для Полонії та іноземців Люблінського університету Марії Кюрі-Скłodовської відбулися кваліфікаційні майстер-класи для вчителів-полоністів, Літня школа польської мови та культури для іноземців, а також майстер-класи для аніматорів полонійних середовищ.

Програма майстер-класів охоплювала лекції з літератури для дітей і молоді, історії та сучасної польської мови, історії Польщі, управління школою та вступу до глотидактики. Окрім лекцій, викладачі університету прово-

Abonenci muszą okazać dokument

Для купівлі сім-карти потрібні документи

W poniedziałek 25 lipca w Polsce weszły w życie przepisy ustawy o działaniach antyterrorystycznych, które obligują do podania danych osobowych przy kupowaniu kart przedpłaconych telefonii komórkowej.

Abonenci będą musieli podać imię, nazwisko i PESEL albo serię i numer dokumentu tożsamości, a cudzoziemcy spoza Unii Europejskiej – numer paszportu lub karty pobytu. Gdy karty będzie kupowała firma będzie musiała podać swoją nazwę i jeden z numerów – REGON, NIP, KRS, albo numer ewidencji działalności gospodarczej.

Do 1 lutego 2017 r. jest czas, aby zarejestrować dane osobowe użytkowników wcześniej zakupionych kart przedpłaconych. Po tym dniu zostaną wyłączone karty, których użytkownicy nie podadzą swoich danych.

Źródło: Kurier PAP – www.kurier.pap.pl

25 липня в Польщі увійшли в дію положення закону «Про антитерористичну діяльність», які зобов'язують кожного надавати персональні дані під час купівлі передплачених сім-карт для мобільного зв'язку.

Абоненти змушені будуть вказувати своє ім'я, прізвище, PESEL або серію та номер документа, що засвідчує особу, а іноземці з-за меж Європейського Союзу – номер паспорта чи Карти перебування. Якщо сім-карти купуватиме фірма, вона повинна буде подати свою назву та один із номерів – REGON, NIP, KRS або номер реєстрації економічної діяльності.

До 1 лютого 2017 р. можна зареєструвати персональні дані користувачів, котрі раніше купили передплачені сім-карти. Після цього дня буде вимкнено карти, користувачі яких не нададуть своїх даних.

Джерело: Kurier PAP – www.kurier.pap.pl

Jak przedłużyć ważność Karty Polaka

Як продовжити дію Карты поляка

W związku z tym, że posiadacze Karty Polaka coraz częściej pytają o przedłużenie ważności tego dokumentu, Konsulat Generalny Rzeczypospolitej w Łucku udostępnił naszej redakcji informację na ten temat.

Zgodnie z art. 17 ust.1 i 2 Ustawy o Karcie Polaka: 1. Karta Polaka jest ważna przez okres 10 lat od dnia jej przyznania, z zastrzeżeniem ust. 2a i 3. 2. Jeżeli najpóźniej na 3 miesiące przed terminem utraty ważności Karty Polaka jej posiadacz złoży wniosek o przedłużenie ważności, ważność Karty Polaka jest przedłużana na okres kolejnych 10 lat.

W celu przedłużenia ważności Karty Polaka należy przygotować: wniosek o przedłużenie ważności Karty Polaka; paszport zagraniczny oraz jego kserokopię (strona ze zdjęciem); paszport

wewnętrzny oraz jego kserokopię (strona ze zdjęciem i pieczętką zameldowania); akt urodzenia oraz jego kserokopię; kserokopię Karty Polaka; oryginał Karty Polaka.

Wnioski o przedłużenie ważności Karty Polaka można będzie składać bez wcześniejszej rejestracji za pośrednictwem e-konsulatu.

MW

У зв'язку із тим, що власники Карты поляка все частіше запитують про продовження дії цього документа, Генеральне консульство РП у Луцьку надало нашій редакції інформацію на цю тему.

Відповідно до ст. 17 п. 1 і 2 закону «Про Карту поляка»: 1. Карта поляка дійсна упродовж 10 років від дня її надання, за умови врахування положень п. 2а і 3. 2. Якщо не пізніше 3 місяців до терміну закінчення дії Карты поляка власник подасть заяву про продовження її дії, дія Карты поляка продовжується на чергові 10 років.

Для продовження дії Карты поляка необхідно підготувати: заяву про продовження дії Карты поляка; закордонний паспорт та його

ксерокопію (сторінка з фотографією); український паспорт та його ксерокопію (сторінка з фотографією та печаткою про приписку); свідоцтво про народження та його ксерокопію; ксерокопію Карты поляка; оригінал Карты поляка.

Заяви про продовження дії Карты поляка можна подавати без попередньої реєстрації за посередництвом системи «e-konsulat».

BM

Informacje Lubelskie

■ W dniach 31 lipca – 7 sierpnia w Szczepieszynie odbywał się festiwal literacki Stolica Języka Polskiego, którego duchowym patronem stał się Bolesław Leśmian. Prowadził on kancelarię prawniczą w pobliskim Szczepieszynowi Zamościu. Kuzynem Leśmiana był Jan Brzechwa, który go odwiedzał i tak najprawdopodobniej spotkał się z nazwą Szczepieszyna. Uwiecznił w wierszyku o chrząszczu, który tam brzmiał w trzcinie. «Między przeszłością a przyszłością» – tak brzmiało hasło festiwalu, w ramach którego odbyło się ponad 30 wydarzeń z udziałem ok. 50 twórców.

■ Oficjalna inauguracja tegorocznych Świątowych Dni Młodzieży odbyła się w dniu 26 lipca w Krakowie, nieoficjalna – 23 lipca w Lublinie. Kilkunastotysięczny orszak złożony z młodzieży z 30 krajów z różnych stron świata, przeszedł ze śpiewem przez główne ulice miasta, po czym na nowym stadionie lubelskim «Arena» młodzi katolicy z całego świata w liczbie ok. 17 tys. wzięli udział w uroczystym spotkaniu, by witać Polskę i Lublin, śpiewem, a tam gdzie to było możliwe, także tańcem. Wspólnie, oczywiście w świątecznej atmosferze, młodzi obejrzeli widowisko regionalne, przygotowane przez zespoły artystyczne Lubelszczyzny.

■ W letniej Olimpiadzie w Rio de Janeiro polska reprezentacja liczy ponad 200 osób. Z Lubelszczyzny pojechało 7 osób. Najmocniejszym punktem ekipy lubelskiej jest młociarz Paweł Fajdek Agros Zamość. 27-letni zawodnik w rzucie młotem jest aktualnym mistrzem świata w tej konkurencji. Jego najlepszy wynik to 83 metry i 93 centymetry. Perłą lubelskiego pływania – jak napisał Kurier Lubelski – jest zawodnik LKS-u Skarpa Lublin Jan Świątkowski. Na mistrzostwach przedolimpijskich w Kazaniu na dystansie 200 metrów stylem motylkowym zdobył brązowy medal. Na mistrzostwach Polski w grudniu ubiegłego roku zdobył złoty medal. Do Rio pojechał także piłkarz ręczny puławskich Azotów, lewoskrzydłowy Przemysław Krajewski, zapaśniczka Cementu Gryfa Chełm Katarzyna Krawczyk, zdobywca złotego medalu na mistrzostwach Polski w chodzie na 50 kilometrów Rafał Fedaszyński oraz dwie młode debutantki w siatkówce plażowej kobiet Kinga Kolosińska i Monika Brzostek.

■ Jak dotąd gdy była w Świdniku gęsta mgła czy w zimie śnieżycą samoloty z tego lotniska albo nie startowały albo przy przylotach kierowane były na inne lotniska w Polsce. Od sierpnia te przeciwności nie będą wchodziły w rachubę, bo zainstalowano ważne urządzenie ILS II kategorii pozwalające na start i lądowanie we wspomnianych złych warunkach atmosferycznych.

■ Po ekspertyzie dokonanej przez naukowców Politechniki Wrocławskiej postanowiono stary most na Wiśle w Puławach przeznaczyć do remontu. Okazało się, że konstrukcję niszczy korozja. Ogłoszony zatem zostanie przetarg na roboty, z terminem, dostarczenia dokumentacji do końca listopada. W tej sytuacji będzie więcej wykorzystywany pobliski most na Wiśle w Kamieniu.

■ Lubelska Izba Rolnicza twierdzi, że nieefektywny jest odstrzał dzików na naszej wschodniej granicy, z Białorusią i Ukrainą. Do Polski przedostaje się bowiem, zwłaszcza z Białorusi, wiele dzików przynoszących groźną chorobę afrykański pomór świń. Tym samym dużo tracą hodowcy trzody chlewnej, którzy muszą «wybijać» potem całe stada świń hodowlanych. Winą za słaby odstrzał Izba Rolnicza obarcza Polski Związek Łowiecki. O pomoc poprosiła wojsko, ale odmówiło tej roli. Pozostaje zatem PZŁ, który zobowiązuje się do odstrzału jesienią bieżącego roku, a przede wszystkim na wiosnę przyszłego. Jak dotąd odstrzelono w tym roku od kwietnia 850 sztuk, a pozostało do dalszego odstrzału 1660 dzików.

■ Australijska Spółka PD CO potwierdziła chęć budowy kopalni węgla kamiennego w Siedliszczu na Lubelszczyźnie. Spółka złożyła do polskiego Ministerstwa wniosek o otrzymanie koncesji na budowę kopalni, a następnie na eksploatację tamtejszych bogatych złóż węglowych. Rozpoczęcie budowy kopalni przewiduje na rok 2018, a wydobywanie węgla – w 2023 r. Przy okazji podaje, że pierwsza kopalnia w Lubelskiem «Bogdanka» ma jeszcze złożyć pozwolenia na wydobywanie węgla do 2080 r.

■ Prawie 3 mld złotych da Unia Europejska na przebudowę torów kolejowych między Lublinem a Otwockiem oraz na kilka inwestycji w rodzaju nowego dworca kolejowego Lublin Zachód. Obecnie drogę z Lublina do Warszawy pociąg pasażerski pokonuje w 2,5 godziny. Od 2020 r. będzie potrzebował na pokonanie tej trasy półtorej godziny.

■ W Lublinie władze miejskie zezwoliły na trzymanie w mieście łagodnych pszczoł. W lipcu zbierano po raz pierwszy miód z pasieki znajdującej się na dachu jednego z budynków Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Zebrano ku ogólnemu zdziwieniu dużo dobrego miodu. Naukowcy zachęcając własnym miodem postanowili postawić kolejne pasieki na dachach kolejnych obiektów. Pasieka będzie także na dachu Centrum Spotkania Kultur w Lublinie.

■ Zamojskie Towarzystwo Turystyczne chlubi się zdobywaniem «szczytów świata». Głównym inicjatorem wypraw jest z zawodu nauczyciel geografii Jacek Podkościelny. Wspólnie z Jankiem Ciosem i Józefem Kwaśniakiem najpierw zdobyli górę Ararat. To było w 2014 r., potem zadziałało prawo serii. Zamościanie zdobyli Kilimandżaro, a następnie Kazbek. Kolejny szczyt to Mont Blanc. Teraz myślą o wyprawie na Elbrus. O wyprawie na Mont Blanc będą mówić podczas festiwalu Eskapady Kresowe w dniach od 30 września do 2 października.

■ Coraz więcej obcokrajowców decyduje się na leczenie w Lublinie. Szwedzi, Norwegowie czy Brytyjczycy chętnie korzystają z usług lubelskich stomatologów. Kuwejccy chętnie odwiedzają lubelskich ortopedów. Na leczenie przyjeżdżają Hiszpanie, Holendrzy, a nawet obywatele Arabii Saudyjskiej. Obcokrajowców «wabi» wysoka jakość usług medycznych oraz cena, zwłaszcza w stomatologii o wiele niższa aniżeli w ich krajach.

Adam TOMANEK

Люблінська інформація

■ 31 липня – 7 серпня в Щебжешині проходив літературний фестиваль «Столиця польської мови», духовним патроном якого став Болеслав Лесьмян. Він керував нотаріальною конторою в сусідньому зі Щебжешином Замості. Двоюродний брат Лесьмяна, Ян Бжехва, саме під час візитів до родича, швидше за все, й дізнався про назву Щебжешин, яку пізніше увіковічнив у своєму вірші. «Між минулим та майбутнім», – таким було гасло фестивалю, в рамках якого відбулися понад 30 заходів за участю приблизно 50 митців.

■ Офіційна церемонія щорічних Світових днів молоді пройшла 26 липня у Кракові, а неофіційна – 23 липня в Любліні. Кільканадцятитисячна процесія, що складалася з молоді із 30 країн світу, пройшла головними вулицями міста, після чого на новому люблінському стадіоні «Арена» приблизно 17 тис. католиків взяли участь в урочистій зустрічі, щоб привітати Польщу, зокрема Люблін, співом, а де це було можливо, також і танцем. Спільно, звичайно, у святковій атмосфері молодь оглянула регіональне дійство, підготовлене мистецькими колективами Люблінщини.

■ У літній Олімпіаді в Ріо-де-Жанейро польську збірну представляють понад 200 учасників. Із Люблінщини поїхали 7 осіб. Найсильніший представник люблінської команди – металник молота Павел Файдек з «Агрос Замость». 27-річний спортсмен із метання молота – дійсний чемпіон світу в цій дисципліні. Його найкращий результат – 83 м 93 см. Перлиною люблінського плавання, як написав «Kurier Lubelski», є представник люблінського спортивного клубу «Skarpa Lublin» Ян Світковський. На передолімпійських змаганнях у Казані на дистанції 200 м стилем батерфляй він здобув бронзову медаль. На чемпіонаті Польщі в грудні минулого року він виборов золото. До Ріо також вирушили гандболіст пулавського «Азоту», лівий атакуючий півзахисник Пшемислав Краєвський, борчиня «Cement Gryf Chełm» Катажина Кравчик, золотий медаліст чемпіонату Польщі в ходьбі на 50 км Рафал Федашинський та дві молоді дебютантки в пляжному волейболі для жінок Кінга Колосінська і Моніка Бжостек.

■ Донині з летища у Свіднику під час густого туману або сильного снігопаду літаки не відправлялися, а на посадку направлялися в інші аеропорти Польщі. Із серпня про такі перешкоди не буде й мови, адже встановлене обладнання «ILS» 2-ї категорії дозволить злітати і приземлятися навіть за поганих атмосферних умов.

■ Після експертизи, проведеної науковцями Вроцлавської політехніки, було вирішено відремонтувати старий міст через Віслу в Пулавах. Виявилось, що конструкцію знищує корозія. Отже, буде оголошено тендер на проведення термінових робіт. Відповідні документи потрібно пред'явити до кінця листопада. За такої ситуації більше використовуватимуть сусідній міст через Віслу в Каменю.

■ Люблінська сільськогосподарська палата вважає неефективним відстріл диких кабанів на кордоні Польщі з Білоруссю та Україною. До Польщі потрапляє багато диких кабанів, особливо з Білорусі, які переносять африканську чуму свиней. Тим самим значних втрат зазнають ті, хто розводить свиней, часто вони змушені «вирізати» цілі стада свійських тварин. Вину за слабкий відстріл палата покладає на Польське мисливське товариство (ПМТ). Про допомогу попросили у війська, проте отримали відмову. Отже, залишається ПМТ, яке зобов'язане восени цього року та навесні наступного проводити відстріл. У 2016 р. з квітня знищили 850 диких кабанів, для подальшого відстрілу залишаються 1660 особин.

■ Австралійське товариство «PD CO» підтвердило план будівництва шахти з видобутку кам'яного вугілля в Седлищі на Люблінщині. Товариство подасть до польського міністерства заявку для отримання дозволу на спорудження копальні, а згодом на експлуатацію багатих тамтешніх родовищ вугілля. Почати будівництво шахти планують у 2018 р., а видобуток вугілля – у 2023 р. Додамо, що в першій шахті на Люблінщині, «Богданці», покладів вугілля вистачить до 2080 р.

■ Майже 3 млрд злотих виділить Європейський Союз для перебудови залізничних колій між Любліном та Овочком, а також для кількох інвестицій, пов'язаних із будівництвом нового залізничного вокзалу «Люблін–Захід». Нині дорогу з Любліна до Варшави пасажирський потяг долає за 2,5 год. З 2020 р. він затратить на подолання цієї відстані півтори години.

■ Влада Любліна дозволила тримати в місті бджіл. У липні вперше було зібрано мед на пасіці, яка знаходиться на даху одного з корпусів Люблінського католицького університету. На загальний подив зібрали багато доброго меду. Науковці, заохочені власним медом, вирішили облаштувати чергові пасіки на дахах інших об'єктів. Пасіку встановлять, зокрема, й на даху Центру зустрічі культур у Любліні.

■ Туристичне товариство Замостя пишається здобуттям «світових вершин». Головний ініціатор поїздок – учитель географії Яцек Подкоштельний. Спільно з Яном Цьосом і Юзефом Квасняком вони спочатку підкорили гору Арарат у 2014 р. Згодом замостяни «здобули» Кіліманджаро, а пізніше – Казбек. Наступною вершиною став Монблан. Зараз вони планують підійти на Ельбрус, а про похід на Монблан розкажуть під час фестивалю «Кресові мандрівки», що відбудеться з 30 вересня до 2 жовтня.

■ Усе більше іноземців приїжджають на лікування до Любліна. Шведи, норвежці та британці радо користуються послугами люблінських стоматологів. Кувейтці охоче відвідують люблінських ортопедів. На лікування приїжджають іспанці, голландці й навіть жителі Саудівської Аравії. Іноземців приваблює висока якість медичних послуг, а також ціна, особливо стоматологічних послуг, яка набагато нижча, аніж в інших країнах.

Адам TOMANEK

W Rosji kreślą scenariusz III wojny światowej

«Москiewski Komsomolec» analizuje konflikty, które mogą doprowadzić do wybuchu III wojny światowej. Zdaniem ekspertów, którzy współpracowali z gazetą, istotny może być ewentualny konflikt wojskowy na granicach Rosji z państwami NATO oraz napięcia na półwyspie koreańskim. Zdaniem Władimira Jewsiejewa do globalnego konfliktu może doprowadzić zbrojna interwencja Ukrainy na Krymie. Politolog zastrzega, że taki scenariusz jest mało prawdopodobny. Bardziej realny jest jego zdaniem konflikt na granicy Rosji z Litwą, Łotwą i Estonią. Jewsiejew uważa, że każdy incydent w tym rejonie będzie powodowała kontrreakcję. Analizując możliwość bezpośredniej konfrontacji Rosji ze Stanami Zjednoczonymi, analityk Siergiej Leonkow powiedział, że może do tego doprowadzić konflikt na Bliskim Wschodzie. Podkreślił tutaj różnicę zdań między Moskwą a Waszyngtonem w kwestii przyszłości Syrii. Leonkow zwrócił również uwagę na możliwy konflikt Rosji z Turcją. Analityk uważa jednak, że kluczowy dla całego świata może być ewentualny kryzys jądrowy na półwyspie koreańskim. «Москiewski Komsomolec» zwraca uwagę, że już teraz dochodzi tam do spięć między USA i Koreą Północną, a także między Japonią i Chinami.

Rzeczpospolita

У Росії складають сценарій III світової війни

«Московський комсомолец» аналізує конфлікти, які можуть призвести до початку III світової війни. На думку експертів, котрі співпрацювали з газетою, істотними можуть бути ймовірний військовий конфлікт на кордоні Росії з державами НАТО і напруга на Корейському півострові. Володимир Євсеев вважає, що до глобального конфлікту може призвести збройна інтервенція України в Криму. Політолог проте зазначає, що такий сценарій малоімовірний. Реальніший, на його думку, конфлікт на кордоні Росії з Литвою, Латвією та Естонією. Євсеев стверджує, що кожен інцидент у цьому районі призводитиме до реакції у відповідь. Аналізуючи можливість безпосередньої конфронтації Росії зі Сполученими Штатами Америки, аналітик Сергій Леонков сказав, що до цього може призвести конфлікт на Близькому Сході. Він наголосив на різниці між думками Москви та Вашингтона в питанні майбутнього Сирії. Леонков також звернув увагу на можливий конфлікт Росії з Туреччиною. Проте ключовою для всього світу, на думку аналітика, може бути ймовірна ядерна криза на Корейському півострові. «Московський комсомолец» підкреслює, що вже зараз там доходить до сутичок між США та Північною Кореєю, а також між Японією та Китаєм.

Rzeczpospolita

Nowa fala zbrojeń atomowych między mocarstwami?

Stany Zjednoczone zapowiedziały budowę nowej wersji bomby termojądrowej. Rosja odpowiada, że «ma czym odpowiedzieć». – To jest element odstraszenia – mówił w rozmowie z Jolantą Pieńkowską gen. Mieczysław Bieniek, były zastępca dowódcy strategicznego NATO. – Ta cisza, ten spokój który trwał przez lata (...) niestety ten okres spokoju minął – dodał były szef UOP gen. Gromosław Czempiński. – Nie ma zwyczajny w tej wojnie nuklearnej i wszyscy o tym wiemy – podsumował w studiu w Krakowie w programie «Fakty z Zagranicy» na antenie TVN BiS gen. Mieczysław Bieniek.

TVN24

Нова хвиля ядерного озброєння між супердержавами?

Сполучені Штати Америки пообіцяли створити нову версію термоядерної бомби. Росія заявила, що «має чим відповісти». «Це елемент залякування», – розповів під час розмови з Йолантою Пеньковською колишній заступник стратегічного керівника НАТО, генерал Мечислав Бенек. «Ця тиша, цей спокій, які тривали останніми роками (...) на жаль, минули», – додав колишній керівник Управління охорони держави, генерал Громослав Чемпінський. «У цій ядерній війні немає переможця, і всі ми про це знаємо», – підсумував у краківській студії програми «Факти з-за кордону» на каналі «TVN24 BiS» генерал Мечислав Бенек.

TVN24

Szijjarto: Rosja nie zaatakuje państw NATO

Minister spraw zagranicznych Węgier Peter Szijjarto wyraził przekonanie, że Rosja nie zaatakuje żadnego z państw NATO. Powiedział o tym w wywiadzie opublikowanym na portalu Index. Zwrócił uwagę, że państwa NATO z różną intensywnością postrzegają zagrożenie ze wschodu i południa. «Polacy ze względu na swoją historię, widzenie świata i położenie geograficzne uważają Rosję za zagrożenie dla swego istnienia i podobnie widzą to państwa bałtyckie. My nie postrzegamy Rosji w ten sposób; nie mam poczucia, by Rosja zagrażała naszemu istnieniu. Ale jednocześnie szanujemy odczucia Polaków» – dodał. Podkreślił przy tym, że jest istotne, by każdy kraj otrzymał wsparcie odpowiadające jego poczuciu zagrożenia. «Ja na przykład nie uważam, że na Węgry powinni przybyć żołnierze NATO, by nas bronić przed Rosją» – oznajmił.

2016

NATOscape

Nawiązując do sankcji wobec Rosji, wyraził przekonanie, że nadszedł czas, by ocenić ich skuteczność. Powiedział, że początkowo kilka państw, w tym Węgry, sprzeciwiało się ich przedłużeniu, ale «w końcu zostaliśmy w tej sprawie sami». Szijjarto odniósł się też do wydarzeń w Turcji. Powiedział, że nie dostrzega tam obecnie żadnych procesów antydemokratycznych.

Polska Agencja Prasowa

Сіярто: «Росія не атакуватиме держав НАТО»

Міністр закордонних справ Угорщини Петер Сіярто висловив переконання в тому, що Росія не атакуватиме жодної з держав НАТО. Про це він повідомив в інтерв'ю, опублікованому на порталі «Index». Він звернув увагу на те, що держави НАТО з різною інтенсивністю сприймають загрози зі сходу та півдня. «Поляки у зв'язку зі своєю історією, сприйняттям світу та географічним розташуванням вважають Росію загрозою для власного існування. Подібну думку мають Прибалтійські держави. Ми не сприймаємо Росію таким чином. Я не маю відчуття, що Росія загрожує нашому існуванню. Але одночасно ми поважаємо думку поляків», – додав він. При цьому він підкреслив, що важливо, аби кожна країна отримала підтримку, яка відповідає її баченню загроз. «Я, наприклад, не вважаю, що до Угорщини повинні прибути солдати НАТО, щоб захищати нас від Росії», – заявив він. Говорячи про санкції щодо Росії, він висловив переконання, що прийшов час оцінити їхню результативність. Він сказав, що спочатку кілька держав, зокрема Угорщина, виступали проти їх продовження, однак не знайшли підтримки. Сіярто згадав також про події в Туреччині. Він зазначив, що не бачить там нині жодних антидемократичних процесів.

Polska Agencja Prasowa

«Polska przestała być państwem teoretycznym»

– Organizacja szczytu NATO czy Światowych Dni Młodzieży pokazała sprawność państwa polskiego – powiedział w programie «Gość poranka» Paweł Soloch. Szef BBN uznał, że służby bardzo dobrze poradziły sobie z uroczystościami, udowadniając tym samym, że Polska «przestała być państwem teoretycznym». Szef BBN docenił działania policji i poszczególnych ministerstw odpowiedzialnych za bezpieczeństwo w kontekście ostatnich dużych przedsięwzięć organizacyjnych w kraju. – Gratulacje dla organizatorów – powiedział. Uznał przy tym, że zapewnienie bezpieczeństwa podczas szczytu NATO i ŚDM w Polsce to nie jedyny sukces, jaki udało się osiągnąć. – Istotnym elementem jest spokój społeczny. Nie ma napięć, jakie występują np. we Francji – powiedział Soloch.

TVP Info

«Польща перестала бути теоретичною державою»

«Організація саміту НАТО та Світових днів молоді (СДМ) продемонструвала дієвість польської держави», – сказав у програмі «Ранковий гість» Павел Солох. Керівник Бюро національної безпеки (БНБ) визнав, що служби дуже добре впоралися з урочистими заходами, довівши цим, що Польща «перестала бути теоретичною державою». Керівник БНБ високо оцінив діяльність поліції та окремих міністерств, відповідальних за безпеку в контексті останніх великих організаційних заходів у країні: «Вітання для організаторів». При цьому він додав, що забезпечення безпеки під час саміту НАТО і СДМ у Польщі – це не єдиний успіх, якого вдалося досягнути. «Істотний елемент – громадський спокій. Немає напруги, яка існує, наприклад, у Франції», – сказав Солох.

TVP Info

Państwo Islamskie grozi Moskwie

Rosja dostaje pogróżki od kalifatu. Choć nie wiadomo jeszcze czy nagranie, którym Państwo Islamskie straszy Rosję, pochodzi od terrorystów, istnieje groźba Dżihadu na terenie Rosji. Mówił o tym w programie Świat w Południe Witold Repetowicz, ekspert ds. Bliskiego Wschodu. Witold Repetowicz podkreślił, że wszystko zależy od tego, jak służby rosyjskie panują nad sytuacją. Dodał, że w Rosji był duży werbunek do PI. – Z tego co się orientuję rosyjskie służby specjalne przeciwdziałały jedynie werbunkowi obywateli Federacji Rosyjskiej natomiast w Moskwie czy Petersburgu

jest bardzo dużo migrantów, pracowników z Tadżykistanu czy Uzbekistanu, którzy są przez Rosjan traktowani rasistowsko i wśród których PI bardzo mocno działa – podkreślił. Repetowicz dodał, że sojusz turecko-rosyjski z pewnością będzie się umacniał, chyba że «NATO zażądałoby od Turcji jasnego wyboru – albo idziecie z Rosją, albo zachowujecie się lojalnie». – Niestety nie ma odwagi w NATO by uderzyć pięścią w stół w rozmowach z Turcją. Jest ciągle polityka ustępstw wobec Turcji – podkreślił Repetowicz.

Polskie Radio 24

Ісламська держава погрожує Москві

Росія отримувє погрози від каліфату. Хоча ще не відомо, чи запис, яким Ісламська держава залякує Росію, належить терористам, загроза джихаду на території Росії існує. Про це в програмі «Світ на південь» говорив експерт у справах Близького Сходу Вітольд Репетович. Вітольд Репетович підкреслив, що все залежить від того, який вплив російські служби мають на ситуацію. Він додав, що в Росії відбулося велике вербування до ІД. «Наскільки орієнтуюся, то російські спецслужби протидіяли тільки вербуванню громадян Російської Федерації, проте в Москві чи Санкт-Петербурзі мешкає багато мігрантів, працівників Таджикистану або Узбекистану, до котрих росіяни мають расистський підхід і серед яких ІД активно діє», – підкресли він. Репетович сказав, що турецько-російських союз буде зміцнюватися, хіба що «NATO вимагатиме від Туреччини чіткого вибору: або йдете з Росією, або займаєте лояльну позицію». «На жаль, у НАТО немає відваги, щоб вдарити кулаком по столу в розмовах із Туреччиною. Надалі продовжується політика поступок щодо Туреччини», – підкреслив Репетович.

Polskie Radio 24

Nowy szef obwodu kaliningradzkiego ochraniał Putina

Jewgienij Ziniczew, który od lipca pełni obowiązki gubernatora obwodu kaliningradzkiego, według mediów rosyjskich w przeszłości należał do «bliskiego kręgu» ochrony prezydenta Władimira Putina i towarzyszył mu w roboczych wizytach po kraju. Po nominacji Ziniczewa poinformowano jedynie, że dotąd kierował on zarządem Federalnej Służby Bezpieczeństwa (FSB) w obwodzie kaliningradzkim. Według mediów, które powołują się na źródła oraz zdjęcia z podróży prezydenta z 2006 i 2010 roku opublikowane przez agencję TASS, Ziniczew na jednym ze zdjęć wskazany jest jako funkcjonariusz Federalnej Służby Ochrony (FSO; odpowiedniczka polskiego BOR-u). Dziennik «Wiedomosti» powołując się na byłego pracownika służb podaje, że Ziniczew był jednym z «adiutantów» Putina. Zgodnie z tą funkcją, według rozmówcy dziennika, na zdjęciu z 2010 roku Ziniczew stoi za plecami prezydenta.

PAP

Новий керівник Калінінградської області охороняв Путіна

Євгеній Зінічев, котрий із липня виконує обов'язки губернатора Калінінградської області, за повідомленнями російських ЗМІ, в минулому належав до «близького оточення» охорони президента Володимира Путіна і супроводжував його під час робочих візитів країною. Після призначення Зінічева було оголошено тільки те, що донині він керував управлінням ФСБ у Калінінградській області. За матеріалами ЗМІ, основаними на джерелах та фотографіях із подорожей президента у 2006 та 2010 рр., опублікованих агентством ТАСС, Зінічев на одному зі знімків вказаний як працівник Федеральної служби охорони (відповідник польського «BOR»). «Ведомости», посилаючись на колишнього працівника служб, стверджують, що Зінічев був одним із «ад'ютантів» Путіна. Виконуючи цю функцію, за словами співрозмовника видання, на фотографії за 2010 р. Зінічев стоїть за плечима президента.

PAP

321 osób zatrzymanych na granicy wewnętrznej EU

Kontrolę, które wprowadzono na granicy wewnętrznej EU ze względu na szczyt NATO i Światowe Dni Młodzieży spowodowały zatrzymanie 321 osób i wystosowanie 78 listów gończych wobec obywateli polskich. Od 4 lipca do 2 sierpnia była przywrócona kontrola na granicy wewnętrznej EU. Straż Graniczna skontrolowała tam aż 484 986 osób i 54 338 środków transportu. 144 osobom odmówiono wjazdu. 174 osoby przekroczyły granicę RP wbrew przepisom, wymiar sprawiedliwości poszukiwał 97 z nich.

Wprost

321 особу затримали на внутрішніх кордонах ЄС

Контроль на внутрішніх кордонах ЄС, запроваджений у зв'язку із самітом НАТО і Світовими днями молоді, призвів до затримання 321 особи, а також застосування 78 подань у розшук щодо польських громадян. У період із 4 липня до 2 серпня, коли було повернено контроль на внутрішніх кордонах ЄС, Прикордонна служба Польщі перевірила аж 484 986 осіб та 54 338 транспортних засобів. 144 особам заборонили в'їзд. 174 особи перетнули кордон RP всупереч нормам, 97 із них розшукували правоохоронні органи.

Wprost

PRASA // РОБОТА

Луцький міський центр зайнятості

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
Агент страховий	2 200	Збільшення клієнтської бази, укладення договорів на страхування, знання ПК
Агент торговельний	2 200	Розвиток і просування товару, продукції на довірєній території відповідно до правил активного продажу
Апаратник	1 450	Апаратник круп'яного виробництва
Апаратник борошно-мельного виробництва	1 450	Апаратник борошномельного виробництва
Бармен	1 500	Видача та приймання замовлення, приготування коктейлів, розрахунок гостей
Бармен	1 500	Добросовісне обслуговування відвідувачів кафе «Кришталь». Адреса: проспект Молоді, 10в
Бармен	1 450	Обов'язки бармена-офіціанта, приготування напоїв та обслуговування клієнтів
Бармен	2 000	Обслуговування клієнтів кафе, розрахунок з клієнтами
Бармен	1 450	Обслуговування клієнтів кафе, розрахунок з клієнтами, бажано навички піцейола
Бармен	1 450	Обслуговування клієнтів, проведення розрахунків. Кафе «Маки». Попередньо телефонувати за номерами: 0666441113, 0502834353
Бармен	1 600	Обслуговування клієнтів, вміння приготувати каву, реалізовує до споживання готові напої, страви, закуски
Бармен	2 000	Приготування коктейлів, знання рецептури, робота з кавовим апаратом
Бармен	1 500	Приготування напоїв, обслуговування клієнтів
Бармен	2 000	Реалізація продукції, знання та вміння приготування коктейлів
Бетоняр	4 000	Виготовлення малих архітектурних форм
Бетоняр	1 450	Улаштування бетонних фундаментів, підлог, стяжок
Бетоняр	3 000	Улаштування фундаментів, опалубок
Буфетник	2 400	Порядність та вміння працювати з відвідувачами буфету, матеріальна відповідальність, реалізація продуктів харчування, наявність медичної книжки
Бухгалтер	3 000	Ведення бухгалтерського, податкового обліку згідно з чинним законодавством, знання законодавства по пдв, вміння користуватись 1С: підприємство 7.7
Бухгалтер	3 000	Ведення каси, звітність, списання
Бухгалтер	2 500	Ведення первинної документації (прихідні й видаткові ордери), працювати в системі «Медок»
Бухгалтер	1 600	Здійснення оформлення первинної бухгалтерської документації
Бухгалтер	2 500	Облік і ведення основних засобів, обов'язкова наявність резюме, робота в системі «Медок»
Бухгалтер-ревізор	3 500	Проведення інвентаризації товарів у структурних підрозділах, перевірка касових операцій
Вальцювальник гумових сумішей	2 600	Виготовлення гумових сумішей на гумозмішувальному обладнанні
Вантажник	1 600	Проведення завантажувальну-розвантажувальних робіт (погрузка металочерепиці)
Вантажник	1 450	Вивантаження або завантаження автомобілів вагою до 50 кг
Вантажник	1 450	Виконання розвантажувально-завантажувальних робіт
Вантажник	1 450	Виконує навантаження, вивантаження і внутрішньо складське перероблення вантажів: сортування, укладання, перенесення, перевантаження, фасування
Вантажник	3 000	Відвантаження готової продукції
Вантажник	3 000	Завантаження та розвантаження товару
Вантажник	3 000	Завантаження-розвантаження продукції (молочна група), збір замовлень на складі
Вантажник	3 000	Навантаження та розвантаження дров у бочки, завантаження фур деревним вугіллям

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
Вантажник	1 470	Навантажувально -розвантажувальні роботи в цеху рибопереробки, вантаж до 20 кг
Вантажник	2 000	Навантажувально-розвантажувальні роботи макаронних виробів зі складу на торгові точки
Вантажник	3 500	Навантажувально-розвантажувальні роботи зі складу, група товару – спиртні напої
Вантажник	1 450	Розвантаження та завантаження борошна, зернових, осипки (мішки вагою до 35 кг)
Вантажник	3 000	Розвантаження та завантаження товару
Вантажник	3 000	Розвантаження та навантаження побутової техніки
Вантажник	1 450	Розвантажування і загрузка готової продукції та цукру
Верстатник дерево-обробних верстатів	2 000	Робота на деревообробних верстатах з виготовлення дубової заготовки – фризи
Верстатник широкого профілю	3 500	Вміння працювати на універсальних токарних станках
Взуттьовик з ремонту взуття	3 500	Майстер з ремонту взуття, ремонт та реставрація взуття, вміння шити, встановлювати профілактику, набійки, супінатори, каблучки, фарбувати взуття
Викладач (методи навчання)	2 000	Викладання інформатики, обчислювальної техніки та автоматизації, заробітна плата відповідно до штатного розпису
Викладач професійного навчально-виховного закладу	2 000	Викладати технологію продуктів харчування, наявність кандидатського ступеню, заробітна плата згідно з штатним розписом
Виконавець робіт	4 000	Організація та ведення монтажних робіт по зовнішніх та внутрішніх мережах водоповоду та каналізації
Виробник харчових напівфабрикатів	2 000	Виготовлення харчових напівфабрикатів (кулінарія)
Водій автотранспортних засобів	3 058	Роботи по ремонту доріг, підвезення матеріалів (пісок, щебінь) автомобілем маз
Водій автотранспортних засобів	1 800	Вантажні перевезення по Україні та за кордон, наявність закордонного паспорта (віза не потрібна)
Водій автотранспортних засобів	1 500	Виконувати обов'язки водія
Водій автотранспортних засобів	3 500	Виконує перегін автотранспортних засобів до споживача
Водій автотранспортних засобів	2 700	Водій легкового автомобіля, обслуговування автомобіля
Водій автотранспортних засобів	3 000	Водій на бензовоз, здійснювати перевезення по Україні
Водій автотранспортних засобів	3 000	Водій на вантажний автомобіль renault premium або mercedes actros, вантажопідйомністю 20 т, перевезення по Україні
Водій автотранспортних засобів	3 000	Водій-експедитор, доставка води «Чиста вода», вантажопідйомність 20 кг
Водій автотранспортних засобів	2 000	Водіння та обслуговування автомобіля
Водій автотранспортних засобів	2 500	Доставка питної води по місту
Водій автотранспортних засобів	1 500	Доставка сировини та готової продукції по Україні. Догляд та ремонт автомобіля
Водій автотранспортних засобів	1 600	Здійснення пасажирських перевезень, обслуговування пасажирів
Водій автотранспортних засобів	4 000	Здійснення перевезення пасажирів мікроавтобусом «Мерседес» в межах України
Водій автотранспортних засобів	1 740	Маршрутні перевезення автобусом «Богдан»
Водій автотранспортних засобів	1 450	Обов'язки водія, звертатись на співбесіду за адресою: вул. Електроапаратна, 3, офіс 435
Водій автотранспортних засобів	3 000	Обов'язки водія-експедитора. Доставка товару (алкогольна продукція) по області та місту
Водій автотранспортних засобів	1 750	Пасажирські автотранспортні перевезення на міських маршрутах, дотримання правил руху та утримання автомобіля в належному робочому стані

Посада	З/П	Вимоги / Роботодавець
Водій автотранспортних засобів	2 000	Перевезення кисневих балонів автомобілем зіл 150
Водій автотранспортних засобів	2 000	Перевезення металобрухту та інших видів вантажу на автомобілі камаз із причепом. Попередньо телефонувати: 769101, 0981315204
Водій автотранспортних засобів	2 500	Перевезення пасажирів до місця роботи і у зворотньому напрямку
Водій автотранспортних засобів	3 600	Перевезення пасажирів на міжміських маршрутах
Водій автотранспортних засобів	2 326	Перевезення поштових відправлень матеріально-відповідальна особа
Водій автотранспортних засобів	2 500	Робота водія із суміщенням посади машиніста бурової установки
Водій автотранспортних засобів	1 450	Робота на автомобілі «Вольво» (бензовоз), перевезення по Україні
Водій автотранспортних засобів	3 000	Робота на вантажних автомобілях з причепом, поїздки закордон
Водій автотранспортних засобів	3 000	Розвезення хлібобулочних виробів по м. Луцьку та Волинській області
Водій навантажувача	3 000	Перевезення готової продукції електронавантажувачем, за сумісництвом виконання обов'язків вантажника
Водій навантажувача	2 400	Управляти автонавантажувачем вантажопідйомністю 5 т
Годувальник	1 700	Годування бездомних тварин
Головний енергетик	4 310	Розробка заходів підвищення ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів, надійної й економічної роботи енергоустановок, запобігання аварій та інше
Головний інженер	3 000	Досвід роботи на керівних посадах, дотримання режиму підприємства, керівництво виробничим процесом
Головний механік	3 000	Обслуговування автотранспортного підприємства, парку з вантажних автомобілів
Двірник	1 200	Прибирання прибудинкової території, косіння трави, чистка бордюру, прибирання дитячого майданчику
Двірник	1 450	Прибирання території підприємства
Двірник	1 450	Прибирання території підприємства та адміністративних приміщень, косіння газонів
Двірник	1 450	Прибирання території прилеглої до тогочасного центру, стрижка трави, догляд за насадженнями. Вміння працювати з електродіагностикою: мотокошарка ручна, газокошарка
Двірник	2 000	Якісне прибирання території торгового центру
Директор (керівник) підприємства	1 450	Аналіз господарської діяльності підприємства, формування плану грошових надходжень та видатків, формування звітності про фінансовий результат підприємства; розробка заходів з раціоналізації торговельних процесів
Директор (керівник) підприємства	2 800	Здійснення фінансово-господарської діяльності підприємства, знання ПК з використанням інтернет-ресурсу
Директор (керівник) підприємства	4 000	Начальник деревообробного виробництва, організація роботи на деревообробному підприємстві, прийом та облік сировини, контроль технологічного процесу, організація робітників
Директор філіалу (філії)	15 000	Директор філії, робота у регіональному представництві у Волинській області. ТОВ «ОВБ Алфіанц Україна», проведення фінансового аналізу, надання консультації
Дорожній робітник	2 120	Виконання робіт при експлуатаційному утриманні автомобільних доріг, ремонт дорожнього полотна
Друкар офсетного плоского друкування	7 000	Друк різноманітної поліграфічної продукції, знання техніки та виробничих процесів
Економіст	1 850	Калькулювання виробничого процесу, формування собівартості продукції
Електрик цеху	3500	Ремонт обладнання цеху, контроль роботи обладнання

Крім того є багато інших вакансій, за додатковою інформацією звертатися за адресою: м. Луцьк, вул. Ярошука, 2, тел.: 72-72-58, 4-92-68

W Równem odbędzie się turniej piłkarski

У Рівному відбудеться футбольний турнір

Do udziału w I Międzynarodowym Turnieju Piłkarskim «Sport zbliża serca» są zapraszane dorosłe i dziecięce drużyny piłkarskie z Ukrainy i Polski.

Rówieńskie Gimnazjum Humanistyczne Rówieńskiej Rady Miejskiej wspólnie z Centrum Kulturalno-Edukacyjnym imienia Tomasza Oskara Sosnowskiego organizuje I Międzynarodowy Turniej Piłkarski «Sport zbliża serca», który odbędzie się **17 września 2016 r.** w Równem na boisku Rówieńskiego Gimnazjum Humanistycznego. Celem turnieju jest popularyzacja zdrowego stylu życia. Patronem zawodów jest Konsulat

Generalny RP w Łucku. Medialnie wspierają to wydarzenia Telewizja RTB i Telewizja «Rytm».

Do udziału w imprezie można zgłaszać drużyny pod adresem elektronicznym: ckesrowne@gmail.com do **25 sierpnia 2016 r.** Dokładna informacja: tel. 0971719578, 0501507244.

Jarosław KOWALCZUK,
Centrum Kulturalno-Edukacyjne
imienia Tomasza Oskara Sosnowskiego

Участь у I Міжнародному футбольному турнірі «Спорт зближує серця» можуть узяти дорослі та дитячі футбольні команди з України та Польщі.

Рівненська гуманітарна гімназія Рівненської міської ради спільно з Культурно-просвітницьким центром імені Томаша Оскара Сосновського проводить I Міжнародний футбольний турнір «Спорт зближує серця», який відбудеться **17 вересня 2016 р.** у Рівному на спортивному майданчику Рівненської гуманітарної гімназії. Турнір покликаний популяризувати здоровий спосіб життя. Патрон змагань

– Генеральне консульство РП у Луцьку. Медійну підтримку надають телеканали РТБ і «Ритм».

Заявки можна надіслати на електронну адресу: ckesrowne@gmail.com до **25 серпня 2016 р.** Деталі за тел.: 0971719578, 0501507244.

Ярослав КОВАЛЬЧУК,
Культурно-просвітницький центр
імені Томаша Оскара Сосновського

Konkurs historyczno-literacki dla uczniów szkół średnich

Історично-літературний конкурс для учнів середніх шкіл

Komitet Główny Olimpiady Literatury i Języka Polskiego organizuje w roku 2016 konkurs historyczno-literacki dla uczniów szkół średnich «Henryk Sienkiewicz. W 170. rocznicę urodzin i 100. rocznicę śmierci».

Zawody przeprowadza Komitet Główny Olimpiady Literatury i Języka Polskiego oraz Komitety Okręgowe w całej Polsce, a także organizatorzy Olimpiady poza Polską. Konkurs odbędzie się tylko raz – w drugiej połowie roku szkolnego 2015/2016 i latem 2016 r. (etap pisemny – składanie prac do 15 września 2016) oraz pierwszej połowie roku szkolnego 2016/2017 (etap ustny – finałowy: 6–7 października 2016 w Warszawie) – i ma charakter tematyczny. Przeznaczony jest dla uczniów szkół średnich: liceum i ostatniej klasy gimnazjum, a także uczniów szkół polskich poza krajem (m.in. na Litwie, Łotwie, Ukrainie, Białorusi, Rumunii i w innych krajach). Uczestnictwo w konkursie nie wyklucza udziału w XLVII Olimpiadzie Literatury i Języka Polskiego.

Celem Konkursu jest upowszechnienie i pogłębienie wiedzy o Henryku Sienkiewiczu i literaturze epoki pozytywizmu, pokazanie ich związków z innymi rodzajami sztuki, wskazanie na uniwersalistyczny i europejski charakter twórczości Sienkiewicza. Nagrodą główną jest wyjazd laureatów do Rzymu w październiku 2016 r. śladami Henryka Sienkiewicza.

Wszystkie szczegóły można znaleźć na stronie Olimpiady (www.olijp.pl – podstrona Konkursu).

MW

Główny komitet Olimpiady z polskiej mowy i literatury w 2016 r. organizuje historyczno-literatury konkurs dla uczniów średnich szkół «Генрик Сенкевич. Із нагоди 170-річчя народження і 100-річчя смерті».

Zmagania prowadzą Główny komitet Olimpiady z polskiej mowy i literatury, okrajni komitety w całej Polsce i organizatorzy olimpiady poza Polską. Konkurs, który ma tematyczny charakter, odbędzie się tylko raz – w drugiej połowie roku szkolnego 2015/2016 i latem 2016 r. (etap pisemny – składanie prac do 15 września 2016) oraz pierwszej połowie roku szkolnego 2016/2017 (etap ustny – finałowy: 6–7 października 2016 w Warszawie) – i ma charakter tematyczny. Przeznaczony jest dla uczniów szkół średnich: liceum i ostatniej klasy gimnazjum, a także uczniów szkół polskich poza krajem (m.in. na Litwie, Łotwie, Ukrainie, Białorusi, Rumunii i w innych krajach). Uczestnictwo w konkursie nie wyklucza udziału w XLVII Olimpiadzie Literatury i Języka Polskiego.

Celem konkursu jest upowszechnienie i pogłębienie wiedzy o Henryku Sienkiewiczu i literaturze epoki pozytywizmu, pokazanie ich związków z innymi rodzajami sztuki, wskazanie na uniwersalistyczny i europejski charakter twórczości Sienkiewicza. Główną nagrodą – podróżą laureatów konkursu do Rzymu w październiku 2016 r. śladami Henryka Sienkiewicza.

Wszystkie szczegóły można znaleźć na stronie olimpiady (www.olijp.pl – podstrona konkursu).

BM

Projekt współfinansowany w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą za pośrednictwem Fundacji «Wolność i Demokracja»

Założyciel/Zasnovnik - **Walentyn WAKOLUK**
Zespół redakcyjny/Редакційна колегія:
Walentyn WAKOLUK/Валентин ВАКОЛЮК
Natalia DENYSIUK/Наталія ДЕНИСЮК
Wiktor JARUCZYK/Віктор ЯРУЧИК
Iryna KANAHEJWA/Ірина КАНАГЕЄВА

Redaktor naczelny: **Walentyn WAKOLUK**
Korekta: **Jadwiga DEMCZUK, Olga SZERSZEN**
Redaktor techniczny: **Iryna KANAHEJWA**
Redaktor odpowiedzialny: **Aleksander SWICA**
Tłumaczenia: **Switłana PYZA, Natalia DENYSIUK**

Główny redaktor: **Walentyn WAKOLUK**
Korektori: **Jadwiga DEMCZUK, Olga SZERSZEN**
Techniczny redaktor: **Iryna KANAHEJWA**
Wydawca: **Aleksander SWICA**
Przetłumaczona: **Switłana PYZA, Natalia DENYSIUK**

Adres redakcji:
43025 Луцьк, вул. Крилова 5/7
tel/faks (0332) 72 54 99
e-mail: info@monitor-press.com
www.monitor-press.com

Свідчення про реєстрацію
ВЛ № 339-73Р від 19.05.2009 г.
Тираж: 6000. Замовлення: 1615
Друк - Волинська обласна друкарня:
Луцьк, пр. Волі 27.
Друк офсетний, формат А 3